

Nas tednik

Koroški

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

3. leto / številka 22

V Celovcu, dne 30. maja 1951

Cena 70 grošev

Zgodovinski dan

Devetnajsti majnik 1951 je postal res zgodovinski dan za koroške Slovence. Slovenska prosvetna zveza naj bi bila imela svoj občni zbor.

Dne 12. marca 1948 se je komunistično krilo polastilo slovenske kulturne organizacije in tri leta, dva meseca ter sedem dni je rabil „odbor“, da si pripravi teren tudi za naprej.

Po pravilih, ki so v tem času doživela marsikatero spremembo posebno v § 7, imajo društva na občnem zboru zveze po en glas. Razume se, da mora to biti glas društva. To pa je možno le, če društveni občni zbor določi delegata za občni zbor centralne organizacije. Tega se je centralni odbor zbal in tako so dobili delegatske izkaznice „gotovi tovariši“, da se za vsak slučaj zagotovi večina na občnem zboru. Za galerijo pa so izdali izkaznice za goste. Na prvi pogled pa je mogel vsak poznavalec prilik ugotoviti, da so spravili v Celovec svoje mladince, da dvorana ne bi bila prazna. Ob tej štapaži so hoteli povabljenim gostom pokazati svoje kulturne zasluge.

Edinstveno v zgodovini koroških Slovencev pa je bilo, da je bil zabranjen za služnim prosvetašem vstop na občni zbor kulturne organizacije. Sivolas Rainer, brata Šturm, mojster Kovačič, dolgoletni predsednik in sedanji odbornik prosvetnega društva v St. Jakobu Janežič Janko in veliko število drugih, vsi so našli vrata zaprta in zastražena. Tone Gril, p. d. legat, je edini še živi ustanovitelj predhodnice Slov. prosvetne zveze „Slovenske krščanske socialne zveze“, in tudi ta njen prvi zaslužni odbornik iz leta 1908 kljub izkaznici za goste ni našel vstopa. Može, ki so stali v vrstah slovenske prosvete v letih najhujšega navala, može, ki so doživeli občne zbore Slovenske prosvetne zveze v letih 1938 in 1939, ko je svetni slovenski narod na Koroškem stal kakor skala v in za Slovensko prosvetno zvezo, ti može so bili leta 1951 v znamenju narodne enotnosti izključeni! Med vrati pa je zabranjeval vstop „nemilim“ gostom „gospod tovariš dr. Mirt Zwitter“, kjer je tako nazorno pokazal in dokazal, da ni brez uspeha obiskoval „rjavordeče“ šole.

Za železnim zastorom je hotel biti g. tovariš Mirt sam, neoviran in obdan od kimavcev.

Proti načrtu teh gospodov tovarišev pa je bilo, da so se občnega zbora Slovenske prosvetne zveze udeležili tudi katolički prosvetaši, da na občnem zboru dokažejo svojo pripravljenost za soustvarjanje na kulturnem polju.

In glej čudo! Gospodje tovariši, ki tako na glas kričijo po narodni enotnosti in sporazumu, so sedaj nazorno pokazali, kaj si oni pod to enotnostjo predstavljajo. V smislu sporazuma in enotnosti so bila vrata zaprta, v smislu enotnosti in sporazuma je gospod tovariš Mirt grozil s policijo.

Dne 19. majnika 1951 se je zagrinjalo pretrgalo od vrha do tal in vsakdo je dobil vpogled. Sedaj ste se gospodje tovariši razgalili do gola in odprli oči tudi tistim, ki so še mislili, da pri vas ni docela partijska duša izpodrinila slovenskega srca.

Linije ste nam pokazali kar dovolj, lastnega dela pa bore malo. Pod krinko narodne enotnosti ste dušili po društvihih vsak zalet in to tako zelo, da se vaši prištaži ne upajo vzdržati svojih lastnih predlogov, če niso bili preje odobreni od predsedstva.

Vsekakor je nekam nemožato izgledalo, da je g. Gross, ki je o sebi trdil, da je komunist, najpreje ugotovil, da delegati niso poslani od društev, da nedelajna društva pri volitvi centralnega odbora ne

Koroški pevci v Gorici in Trstu

Od 25. do 27. majnika je gostoval najprej v Gorici in nato v Trstu ter na Svobodnem tržaškem ozemlju pevski zbor iz Šmihela pri Pliberku pod vodstvom dirigenta Miheja Sadjaka. 45 pevcev, deklet in fantov je na ta način poneslo s pesmijo pozdrave koroških Slovencev pri morskimi in goriškimi bratom.

V petek, dne 25. majnika zvečer je bil pevski koncert v Marijinem domu v Gorici. Ljudstva je prišlo toliko, da več kot polovica ni mogla v dvorano. Nepopisno je bilo navdušenje ob koroški narodni pesmi. Pevski zbor je pozdravil urednik „Katoškega glasa“, g. Stanič, za Korošce pa je govoril tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev, g. Janko Urank.

V soboto je Trst slavnostno sprejel koroške pevce ob stolnici sv. Justa. V pozdrav so se zbrali vsi vidni zastopniki slovenskega kulturnega ustvarjanja v Trstu. To srečanje tržaških in koroških Slovencev so posneli tudi na filmu. Vsa dekleta pevskega zbora so bila v koroških narodnih nošah. Dve Tržačanki v noši slovenskega Krasa sta predali v pozdrav slovenski šopek.

Zvečer ob devetih je bil nastop v veliki dvorani. Koncert je prenašal tudi radio Trst II. Občinstvo je z velikim navdušenjem sprejemalo slovensko pesem.

V nedeljo, 27. maja so pevci obiskali dopoldne Repentabor, popoldne pa je moški zbor nastopil zopet v tržaškem radiu. Proti večeru istega dne je Korošce sprejela Bazovica, kjer je zopet številno občinstvo in vsa šola pozdravila rojake s Koroške. Pevci so svojo turnejo končali z družabnim večerom, katerega so pripravili Slovenci v Nabrežini. Tu je posebno prišlo do izraza, da so se v teku tega obiska res vnela srca in je ves večer dihal pravo slovensko bratstvo.

Brez vsake nezgode so se v ponedeljek zjutraj pevci vrnili. Podrobno poročilo o obisku v Gorici in Trstu bo prinesel naš list v prihodnji številki.

General Körner — državni predsednik

Na drugih volitvah dne 27. maja 1951 so avstrijski volivci z glasovnicami izbrali dunajskega župana generala dr. Theodora Körnerja za državnega prezidenta. Od 4.177.096 oddanih in veljavnih glasov in na kandidata ÖVP, dr. Gleißnerja, 2.044.280 glasov. Torej je dobil general Körner 51.1% in dr. Gleißner 48.9% od oddanih veljavnih glasov.

Razmeroma visoko je bilo tudi število neveljavnih glasov in sicer v vsej državi 188.031, od teh odpade na Koroško 18.155 glasov.

Iz volilnega rezultata razvidimo, da so za Körnerja glasovali socialisti, komunisti in tudi velik del bivših volivcev dr. Breitnerja, le na ta način je moglo število Körnerjevih glasov od 6. maja do 27. maja narasti za skoraj pol milijona; medtem je dobil dr. Gleißner na drugih volitvah samo 300.000 glasov več.

Upamo, da se bo volilna razburjenost, ki je vladala v minulem tednu po vsej državi, zopet polegla in da bo v miru zopet omogočeno delo parlamenta in delo državnega predsednika samega.

Britanski zunanji minister na Koroškem

Že v zadnji številki „Našega tednika“ smo na kratko omenili obisk britanskega zunanjega ministra Herberta Morrisona pri avstrijski vladi na Dunaju.

Po obisku na Dunaju, kjer se je razgovarjal z zveznim kanclerjem ing. L. Figlom, zunanjim ministrom dr. K. Gruberjem in drugimi člani vlade, je odpotoval britanski zunanji minister na praznik (24. maja) z letalom v Celovec.

S celovškega letališča je odšel brit. zun. minister najprej v britanski glavni stan, nato pa se je odpeljal v palačo koroške deželne vlade, kjer se je razgovarjal z deželnim glavarjem in ostalimi člani koroške deželne vlade.

Malo pred deseto uro je odpotoval brit. zun. minister z letalom v London. Zanimivo je, da je prišel brit. zun.

morejo igrati iste vloge kakor razgibana društva, potem pa si ni upal vzdržati svojega lastnega predloga, da je treba najpreje urediti stvari pri društvihih in potem šele sklicati občni zbor zveze. Kmalu na to je bil namreč g. Gross izjavil, da tega predloga ni resno stavil. Se razume — to ja ne bi odgovarjalo liniji, katero je zastopalo delovno predsedstvo.

Se nekaj moramo ugotoviti! Zadržanje in medklucni v pretežnem delu dvorane so bili enoumno proti gospodu tovarišu Mirtu. Če ta gospod tovariš res ne bi imel slonove kože, bi verjetno izginil kakor kafa.

Sicer smo pa videli na občnem zboru tudi ljudi, ki so imeli verjetno nalogo opazovati razpoloženje na občnem zboru in upamo, da so videli in slišali, kaj in kako narod misli.

minister na obisk v Avstrijo v času, ko živo ogroža perzijsko podržavljenje petrolejske industrije gospodarstvo Velike Britanije. Še posebej pa je zanimivo, da je v tem času prispel brit. zun. minister za dve uri na obisk v Celovec, kjer je poudaril predvsem važnost prijateljskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo in je bil dve uri nato v Londonu, kjer je imel važen razgovor z britanskim ministrskim predsednikom.

Italijanske občinske volitve

V nedeljo in ponedeljek so bile v Zgornji in Srednji Italiji volitve v občinske zastoje. Ob zaključku lista (torek popoldne) izidi volitev v celoti še niso znani. Vendar pa je mogoče reči, da so v številnih občinah, kjer so doslej imeli večino — in tudi župana — komunisti, dobili večino demokristjani, ali pa vsaj protikomunistične skupine.

Norveška — Združene države

V Združenih državah se mudi norveški ministrski predsednik, ki se je te dni razgovarjal s predsednikom Trumanom in z zunanjim ministrom Dean Achesonom. Glavni predmet razgovorov je bila udeležba Norveške pri Severno-atlantski obrambni zvezi.

Tekstilije, perilo, delavske obleke najbolj poceni pri

JULIUS SANTER

Celovec - Klagenfurt, Burggasse 19

Moške Polo-srajce

od S 35.80

Otroške Polo-srajce

od 16.20

poceni in kvalitetno

Grüner

Celovec - Klagenfurt, Burggasse

Ljudska štetje

V zvezi z ljudskim štetjem je vložil Narodni svet koroških Slovencev 30. 8. 1950 in 12. 9. 1950 vloži na notranje ministrstvo. V prvi vlogi zahteva Narodni svet paritetične komisije in v drugi uradno ugotovitev, da je občevalni jezik, jezik, ki ga govorimo v družini.

Notranje ministr. je z dopisom z dne 8. maja 1951 št. 75.818-7/51 (S. L.) odgovorilo med drugim, da z navedbo občevalnega jezika ni označen materinski jezik in ne narodna pripadnost.

Deželna vlada je dobila od notranjega ministerstva nalogo, da imenuje za števne komisije samo ljudi, ki sami po sebi jamčijo za objektivno štetje v vsakem oziru.

Mi smo že v zadnji številki lista naglasili, da tako dolgo ne moremo priznati ljudskemu štetju pomena v narodnostnem pogledu, dokler v števni komisijah niso zastopani tudi Slovenci.

Sedaj pa je uradno tudi s strani notranjega ministrstva ugotovljeno, da rezultati ljudskega štetja niso nikaka podlaga za reševanje narodnostnih vprašanj.

KRATKE VESTI

V štirinajstih dneh se vršijo na Goriškem občinske in pokrajinske volitve.

Vsi nekomunistični Slovenci so se zedinili za neodvisno listo. Drugo listo so vložili Titovi komunisti, tretjo pa slovenski kominformisti.

V Italiji so odkrili neofašistično zaroto, ki je izvršila že tekom lanske jeseni vrsto bombnih napadov na lokale raznih strank in tudi poslaništev in na zunanje ministrstvo v Rimu.

Časnikarji iz severnih držav so minuli teden obiskali Avstrijo ter bili par dni tudi na Koroškem. Kakor beremo v listih, so se bajé zelo zanimali za narodno manjšino. V kolikor smo poučeni, vlada menda ni tvegala, da jim pokaže to koroško zanimivost.

Minulo soboto je zemeljski plaz zasul potok, ki je nato prestopil bregove in poplavljal državno cesto v bližini Gornje-ga Dravograda.

Donavsko pristanišče v Linzu je postalo zelo živahno. Pričel se je zopet izvoz avstrijskega lesa po Donavi navzgor. Tudi jugoslovanski les je pričel po Donavi prihajati v zgornje avstrijske tovarne za papir. V nasprotni smeri dobiva Jugoslavija sol.

Plavže na Jesenicah v Sloveniji bodo ponovno povečali ter podvojili produkcijo. Povečanje obrata zahteva investicijo treh milijard dinarjev.

Med Češko in Madžarsko so sklenili podoben dogovor, kakor ga imata Češka in Poljska za vse dele industrije, da se vzporedi produkcija in tudi potrošnja.

V italijanskem proračunu za leto 1951-1952 znaša primanjkljaj 369 milijard lir, ki ga je pretežno povzročilo zopetno oboroževanje.

Belgija proizvaja mesečno 6.000 ton svinca, zapadna Nemčija pa mesečno 8.590 ton.

Donavska konferenca

V rumunskem črnemorskem mestu Galacu je bila ob zaključku tedna konferenca obdonavskih držav. Po nekaj dneh so posvetovanje prekinili, ker jugoslovanski zastopniki niso hoteli sprejeti sovjetskega predloga o donavski plovbi. Po nekaterih vesteh so jugosl. zastopniki celo izrekli grožnjo, da bo Jugoslavija prepovedala kominformskim državam plovbo po jugosl. toku Donave.

Politični teden

Ko to berete, so že za nami volitve avstrijskega državnega predsednika. Res nepredvideno srdita volilna borba je za dober teden zmanjšala zanimanje za ostale svetovno-politične dogodke, ki pa bodo spet stopili v ospredje, brž ko se je domača „družinska zadeva“ rešila. O tem morete brati dovolj na drugih mestih, mi pa se bomo po daljšem času spet malo ustavili ob italijanskih notranje-političnih razmerah. V nedeljo so bile v severni in srednji Italiji občinske volitve.

Slej ko prej si stojita v Italiji nasproti dva močna politična bloka, ki že vsa leta po vojni merita svoje moči tako na državnozbornskih, občinskih, sindikalnih in drugih volitvah. Prvi tabor tvorijo krščanski demokratje z nekaterimi manjšimi političnimi strankami, nasprotnega pa komunisti in levi socialisti. Zadnje veliko merilo moči obeh taborov so bile volitve leta 1948, ko so krščanski socialci dosegli v obeh zbornicah absolutno večino.

Komuno-socialistični blok pa je kljub porazu ohranil v glavnem svoje postojanje.

Zadnje občinske volitve so bile sicer povsod lokalnega pomena, vendar v toliko izredno važne, ker je šlo za zrušitev komunističnih občinskih odborov. Komunisti in levi socialisti imajo v Italiji nad eno tretjino občinskih odborov v svojih rokah, med njimi tudi občinske odbore velikih mest kot so Turin, Genova, Bologna, Benetke, Firenze itd. Zadnje občinske volitve so bile pred zadnjimi državnozbornskimi. Slednje pa so prinesle večino nekomunističnemu taboru, tako da je bilo na splošno smatrati, da se je komunistični vpliv zmanjšal. Ker je medtem prišlo tudi do raznih razcepitv v KP Italije, so demokristjani po pravici upali, da jim bo uspelo izrinuti nasprotnike iz občinskih odborov.

Volilna borba je bila izredno huda in kar je zanimivo, stranke so se v svoji propagandi posluževale največ zunanje-političnih gesel. Predsednik vlade in voditelj demokristjanov, De Gasperi, je spraševal komuniste Togliattija, če bo KP branila Italijo, če bi jo napadla Sovjetska zveza. Togliatti je odgovarjal z „ameriški pripravami za vojno na italijanskih tleh proti SSSR.“ Najzanimivejše je, da KP v svoji volilni propagandi ni nastopala s srpom in kladivom, temveč — z globom miru.

Še dve strankini gibanji sta, kateri je treba omeniti. Desničarski socialisti pod vodstvom Saragata in Romite so šli samostojno na volitve, vendar so senjnih lokalne organizacije vezale za volitve deloma z demokristjani, deloma z Nenni-jevci. Druga stranka, ki zadnje čase pridobiva na vplivu, pa je neofašistično „Italijansko socialistično gibanje“ (MSI — „Movimento sociale italiano“). Ta skrajno-desničarska struja je preostanek stare fašistične stranke, ki neti sedaj nacionalnošovinistična gesla (kolonije, Trst, Južna Tirolska itd.), na katera dobi pri temperamentnih Italijanih vedno precej odmeva. To strujo bi bilo mogoče primerjati s koroškimi in štajerskimi nacisti. Glavna parola MSI je bila n. pr., da nemška manjšina v Južni Tirolski terorizira italijansko večino, da je sedanja italijanska vlada izdala svoj narod, ker je podpisala mirovno pogodbo, ker je „stra“ „večno italijanska“ in Dalmacija prav tako itd. V zadnjem času je bila vlada prisiljena tem ljudem stopiti nekoliko na prste, ker se je pač ugotovilo, da so iz te stranke izšli atentatorji, ki so položili peklenške stroje tako pod italijansko zunanje ministrstvo kot v poslaništva raznih tujih držav, med njimi tudi Amerike.

Nekaj sličnega je v teku tudi v Zapadni Nemčiji, kjer pa zasedbena oblast odločno zatre vsak poizkus reorganizacije bivše NSDAP. Toda nacistični somišljeniki ne odnehajo in so predložili v odobritev ustanovitve dveh novih strank, ki sicer ne nosijo celotnega imena nekdanje Hitlerjeve stranke, pač pa v celoti njene začetnice NSDAP. (Niedersächsische deutsche Arbeiterpartei). Vse te stranke pa so kljub svoji aktivnosti in velikobesednosti številčno vendarle tako slabotne, da v parlamentarni demokraciji ne morejo kaj pomeniti.

Čez tri tedne bodo volitve tudi v Franciji, kjer pa je na vladi koalicijska sredinska vlada. Tako komunisti kot De

Gaullovi so v opoziciji. Da bi iz meščanskih strank sestavljena vlada obdržala svoj položaj tudi na volitvah, ji je uspelo pred tedni spraviti pod streho novi volilni zakon, ki med drugim dovoljuje tudi takimimenovane „vezane liste“. Posamezne stranke sredine se bodo za volitve povezale v volilno enoto in nato na na podlagi večinskega sistema dobile po možnosti čim več odbornikov.

Zunanji minister Schuman je na enem izmed volilnih zborovanj govoril tudi o splošnih zunanje-političnih vprašanjih ter med drugim dejal, da zaupa v mir kljub zadržanju Sovjetske zveze. Svoječasna berlinska blokada je bila težak oreh, pa je vendarle prišlo do mirne rešitve. Vendar mora Evropa za ohranitev miru biti enotna in dovolj utrjena.

Medtem pa se v pariški palači rožnatega marmorja, „Marbre rose“, sestajajo namestniki zunanjih ministrov štirih velesil na minutne ali petminutne seje, katere potem sproti odlagajo. Glede točke dnevnega reda o nemški razorožitvi so bili sicer soglasni, da jo bodo prepustili zunanjim ministrom v pretres. Zapadni zastopniki pa niso mogli sprejeti Gromikovega predloga o razpravljanju o Atlantski zvezi.

Nekoliko delj smo se pomudili tokrat v Evropi, sedaj pa še na kratko o ostalih usodnih vozlih, od katerih sta najbolj zapletena korojski in perzijski vozeli.

Na Koreji se kitajske čete še vedno v neredu umikajo in imajo težke izgube. Čete UNO so na več mestih prekoračile

38. vzporednik. V teku je velika obkoljevalna operacija, da bi odrezali umik eni od kitajskih armad, ki je zašla v klešče.

Res je, da se je kitajska ofenziva, kateri so prerokovali zmago, nenavadno naglo zrušila in spremenila v poraz. Tudi bi držalo, da je k tej zmagi bistveno pripomogla najmodernejša oborožitev UNO vojaških sil, kateri Kitajci nič enakovrednega niso postavili nasproti. Vendarle se spet ponavlja vprašanje, če sedaj le ni nastopil najprimernejši trenutek za sklenitev častnega miru. Koreja je postala za Mao-Tse-Tunga in njegove zaščitnike zelo trd oreh, na drugi strani pa imajo Amerikanci in Angleži čez noč težke brige v Perziji. Tam je položaj zamotan, kot še ni bil. Perzijska vlada je pred dnevi izjavila, da bo pustila delovanje anglo-perzijske petrolejske družbe nedotaknjeno. To pa je izzvalo težke demonstracije in policijske izgrede tako nacionalistov kot komunistov. Angleži so medtem zaprosili za posredovanje vlade Egipta, Pakistana in Indije in se izrazili pripravljeni na kompromis. Vprašanje je sedaj, če bo sedanja perzijska vlada vzdržala pritisk opozicije z leve in desne, ki ne štedi z nobenimi sredstvi v svoji borbi proti vladi in angleškim vplivom v deželi. Če bi na ta ali drugi način prišlo do vladinega padca, bi to nudilo priliko revolucionarjem, da bi se s silo poskusili polastiti vlade. Državljanska vojna pa more privedi do druge Koreje, kjer bi gotove sile v ozadju upale na večji uspeh kot so ga imele na Daljnem Vzhodu.

Kdaj bo novi prezident prevzel svoje posle?

Tekom današnjega dne bo verjetno štetje glasov končano in po posameznih volilnih okrožjih objavljeno. Tekom treh dni je nato možen priziv na glavno volilno oblast. Do konca tekočega tedna bo razvidno, če bodo vloženi prizivi proti volitvi in volilnemu postopku zadnje nedelje.

Za 4. junij bo notranji minister sklical glavno volilno komisijo, ki naj ugotovi volilni rezultat in ga objavi v uradnem listu „Wiener Zeitung“. Po tej uradni

objavi je možno tekom enega tedna vložiti priziv proti volitvam pri vrhovnem ustavnem sodišču, to bi torej bilo do 12. junija. Za slučaj, da ni nikakega priziva, bodo številke objavili v državnem uradnem listu, kar bi se zgodilo okoli 15. junija.

Zvezni kancler skliče nato skupno sejo parlamenta in zveznega sveta, takozvani zvezni zbor, kjer novi prezident položi zaprisego na avstrijsko ustavo in s tem prevzame posle. Po vsej verjetnosti se bo to zgodilo šele po 20. juniju.

Bismo iz Amerike

(Kranjski Janez piše)

Lončarjeva Mojca je pogostoma rekla: „— le planca, planca — samo ne Kranjca,“ sedaj pa čudno „ajfra“, ker je v „Našem tedniku“ čitala, da „tri Korošice“ iz Anglije pozdravljajo „kranjskega Janeza“. Mojega kolega (Korošca) je na vse mile viže prosila, tako mi je on sam pisal, naj vendar poseže vmes in stvar prepriči. In res, kolega mi pravi takole: „Tri babe zmorojo vraga kronati, tebe pa, ki si razmeroma še nedolžen angel, bi utegnile še iz kože djati. Le pameten bodi in pusti Korošice lepo pri miru, saj veš kako so zapeljive dečle.“

Lepo me res uči, a jaz se ne morem premagati in ne bom mirno spal, če ne zapišem na tem mestu: „Tri Korošice v Angliji in vse ostale po koroški, pozdravljene!“

Dobro se mi zdi, ko vidim, da so se dekleta pričele zame zanimati. Prav bi bilo, če bi tukaj vmes vstavil svojo sliko, ker pa nobene primerne nimam, bo zadostovalo za enkrat, če podam svoj življenjepis.

Torej, kar sramežljivo pričnem: Kranjski Janez iz kranjskega testa se je ob kislem zelju in žgancih razvil v precej zarodnega fanta. Mesnatih sem rok in nog, glava velikega kalibra z lepo izbočenim čelom. Pri hoji sem precej nespešen in vedno mi ena noga zaostaja zadaj. Prav mirnega značaja sem, sicer in krivico mi dela, če mi kdo očita, da imam malce zbadljiv jezik. Precej neokreten sem, pravim, zadnje čase pa se mi je pričela še mast nabirati na tistem delu telesa, ki mu pravimo trebuh.

Dovršil sem ljudsko šolo, po kakih višjih šolah pa nisem trgal hlač. No ja, predno sem jo pobrisal v Ameriko, sem še praktical v kmetijstvu pri nekem koroškem kmetu. Brez sramu povem, da mi je veliko prizadejalo, predno sem se navadil vpreči vola v tiste presneto čud-

ne vprege, z jermenom gor in dol pa trikrat na okoli...

Poleg slovenščine sem zapopadel še eno besedo italijansko, dve nemški, sedaj pa skušam vtepti v glavo še tri angleške.

Omembe vredno je še pripomniti, da sem obdarovan s prav dobrim „apetitom“. Kar skupaj v enem loncu sem skuhal: krompir, repico, hrušče, čempe in še kartofole sem pridejal, pa je bila izvrstna „košta“, vam rečem. To sem zapisal, če bi se katera res zanimala za fanta takega vzorca in teh lastnosti.

Sladko, kakor bi lizal sam med, sem prigarjal Amerikancem, da bi šli za prvi maj malo „marširat“ po cestah, pa jih nisem mogel pripraviti do tega. Na dolgo in široko sem jim obrazložil, kako dolge procesije korakajo na prvi maj po vseh evropskih mestih, godba jim igra, zastave plapolajo, množice pa vzklikajo slavo njim, ki delajo ali ki so delo že dokončali, na polju osvobojenja. Smejali so se mi in eden je še dodal: „The people in Europe are crazy,“ kar bi se po naše reklo: „Ljudje v Evropi so neumni.“ Malo je manjkalo, pa bi se klofotali, do prave kurje vojske bi prišlo, če ne bi bili „bolj pametni“ utihnili.

Slovenski dan v Clevelandu!

Dne 13. majnika so stari in novi naseljenci skupno nastopili — vprizorili so igro „Voda“. V zadnjem dejanju je nastopilo do trideset fantov in deklet, prav toliko pa otrok, nastopili so v narodnih nošah. Po končani igri je bila velika veselica. Petje, godba, razgovori, vse, prav vse je bilo le slovensko in zdelo se mi je, kakor da bi prišel v samo belo Ljubljano. Kaj takega je mogoče le v Ameriki — v vašem Celovcu pa bi v takem primeru že morala patrolirati policija, kaj? Pa smo Slovenci krotki, le tuji plačanci so, ki vedno netijo ogenj. Morda pa še drugič katero, za danes pika.

Kranjski Janez.

Volilni izidi

Okraj in občine	Gleifner	Körner	Nevelj.
Koroška	101.315	146.098	18.155
(pri I. volitvah)	76.179	109.089	6.564
Celovec mesto	15.838	21.528	3.490
Beljak mesto	5.771	11.698	1.508
Celovec okraj	14.799	21.725	2.463
Bilčovs	177	253	19
Bistrica v Rožu	294	756	33
Borovlje	1.012	2.275	193
Dholica	318	627	77
Grabštajn	463	605	40
Hodiše	216	453	34
Kotmara vas	345	571	29
Medborovnica	185	381	52
Medgorje	185	509	15
Otok	347	578	37
Pokrče	350	488	33
Radiše	147	120	21
Sele	102	569	73
Slov. Plajberk	116	179	20
Svetna vas	168	293	51
Skofiče	264	520	56
Šmarjeta v Rožu	295	519	22
St. Tomaž	350	441	31
Zg. Vesca	91	136	21
Zilpolje	336	214	43
Zrelec	342	596	49
Beljak okraj	11.771	23.198	2.447
Bekštajn	1.021	1.750	157
Bistrica na Zilji	199	154	20
Kostanje	159	349	42
Ledince	249	397	18
Lipa	226	483	47
Loga vas	275	735	80
Marija na Zilji	372	745	52
Podkloster	862	2.511	122
Rožek	150	181	25
Smerče	489	718	49
Štraja vas	289	549	21
St. Jakob	725	1.420	178
Vernberk	478	944	61
Vrba	804	710	177
Šmohor okraj	5.899	5.027	743
Blače	162	120	10
Brdo	376	424	15
Goriče	139	179	5
Mičice	240	266	14
Moše	203	398	51
Radnja vas	140	213	33
Sv. Štefan	414	496	24
Šmohor	410	364	84
Velikovec okraj	9.144	11.056	1.102
Bela	356	916	48
Bistrica	529	635	80
Blato	404	308	51
Djekše	345	312	27
Grebini	743	586	89
Dobrla vas	963	1.292	70
Galicija	356	455	63
Globočnica	356	529	57
Libeliče	295	209	13
Libuče	281	341	20
Pliberk	355	261	44
Pustica	325	235	27
Ruda	300	443	38
Sv. Peter n. V.	252	417	46
Škocijan	684	814	74
Tinje	171	151	19
Važenberk	636	701	47
Vobre	385	398	23
Velikovec	870	950	197
Zel. Kapla	260	578	19
Zitara vas	398	636	43
Zvabek	100	110	7
St. Vid n. Gl. okr.	12.670	19.153	2.351
Spital na Dravi	16.186	18.041	2.512
Volšperk	11.573	14.677	1.350
Dunaj	414.173	714.954	41.418
Nižja Avstrija	466.977	459.144	20.524
Gradišćanska	82.639	80.370	2.384
Zgor. Avstrija	322.680	273.215	32.599
Stajerska	521.751	521.805	52.582
Tirolska	158.588	82.950	14.016
Salzburška	91.362	79.045	19.510
Pedarlska	64.805	55.225	8.442
oddani gl.	4.365.127	4.177.096	188.051
Avstrija			

Gleifner 2.044.290 (= 48,9%)

(pri I. volitvah) 1.725.695 (= 40,15%)

Körner 2.172.806 (= 51,1%)

(pri I. volitvah) 1.682.769 (= 39,00%)

Sirija ponuja petrolej ameriškim družbam

Sirijski minister v Združenih državah, Faiz Lkhouri, je sporočil ameriški vladi, da bi Sirija z veseljem pozdravila zanimanje ameriških zasebnih petrolejskih družb za črpanje sirijskih petrolejskih vrelcev.

V bližini iraške meje so navrtali zelo uspešne plinske rove in to področje je po svoji geološki sestavi najbogatejše petrolejsko ležišče v zemeljski skorji.

Za enotno in nepolitično prosveto!

Pretežna večina delovnih slovenskih prosvetnih društev, ki niso še zapadla mrtvilo, nas je po svojih zastopnikih naprosila, da objavimo sledečo skupno izjavo:

Občni zbor SPZ z dne 19. majnika 1951 je bil pravno neveljaven! Za to govorijo razni tehtni razlogi.

1. Občni zbor v časopisu ni bil pravočasno objavljen. Po pravilih bi moral biti objavljen vsaj 14 dni prej. Razen tega tudi ni res — kakor so navajali na obnem zboru — da bi društva sama bila dobila povsod tozadevne okrožnice 14 dni prej.

2. Ne da bi bilo to prej v vsej 40-letni zgodovini prosvetne organizacije kdaj običajno, je bil tokrat uveden poseben način, da je moral namreč imeti vsak delegat in celo gostje izkaznico v obliki enotnega obrazca, ki ga je izdala SPZ. Delegati in gostje pa niso vedeli za to novost, posebno, ko so te „karte“ delili po društvih povečini šele dva do tri dni prej. Tudi za take stvari je treba časa in imajo društva pravico, da vse podrobnosti izvedo in dobijo navodila najmanj 14 dni prej, da lahko vse potrebno ukrepejo.

3. Občni zbor še ni bil nikdar § 2 zborovanje, to se pravi, da ima dostop samo oni, kdor je vabljen na podlagi omejenega števila izdanih vabil. Še zmeraj so imeli dostop vsi kulturni delavci, četudi seveda glasovalno pravico more imeti za vsako društvo le en delegiran zastopnik. Ta pa mora biti tudi v resnici delegiran!

4. Nihče, tudi ne tako imenovani „verifikacijski odbor“, ni pregledal poverilnic delegatov točno in javno, tako da bi občni zbor lahko slišal, za katero društvo je ta ali oni zastopnik, oziroma če je sploh pravi in edini zastopnik. Najlepši dokaz za nedostatek v tem pogledu je primer, da so šele po končani „preverbi“ delegati sami ugotovili, da je za Šmihel n. pr. izstavljenih dvoje izkaznic. Čudovito veliko „rdečih“ izkaznic pa je imevalo občinstvo iz „Gur“. Kje so se vsa ta društva vzela, res ne vemo, kjer jih tam nikdar toliko ne obstoja. Mnenja smo, da so ponekod bile izstavljene pa dve in tri „rdeče“ izkaznice. Dejstvo je, da je imel g. tajnik Šlaper, preden se je občni zbor pričel, pripravljenih še 12 izkaznic, „po katere se nihče ni prišel“. Mogoče je radi tega razumljivo, da je bilo število „rdečih“ izkaznic kar naenkrat „čudovito“ veliko, ko so se med tem „gospodje“ — dočim so zavlekli začetek obnega zboru — še enkrat posvetovali.

5. Dr. Mirt Zwitter se kot predsednik zbora ni oziral na nobeden predlog, ki ga je kdo stavil, če njemu ni bil po volji. Dosledno je stavil obč. zboru le svoje predloge; vse, kar pa je prinesel kdo drugi proti njegovim „prevzvišenim in modrim“, izvajanjem, je „spretno“ prezrl ali pa raztegnil svoje monologe tako, „da so ljudje medtem pozabili“ stavljeni predlog. Če pa se je nato še kdo drznil zahtevati, naj bi obč. zbor glasoval tudi o njegovem protipredlogu, je prešel predsednik enostavno k drugi točki.

Zato smatramo občni zbor kot neveljaven!

Skrbeli bomo, da to naše upravičeno mnenje dobi tudi vidnega in občutnega izraza.

Ker nam na obnem zboru radi diktatoričnih manir tako imenovanega predsednika zbora ni bilo mogoče izpovedati v vsem našega mnenja, ga na tem mestu javno izpovemo, posebno kar se tiče poročila o delovanju SPZ.

Nima SPZ, kot se je tajnik na obnem zboru hvalisal, prav nobenih zaslug pri živahnem delovanju ravno onih društev, ki sploh še kaj napravijo. Odločno ugotavljamo, da bi ne bilo po zaslugi SPZ, kot se nam v sedanjih obliki kaže, ne v Globasnici ne v Štebnu ne v Škocijanu ne v Železni Kapli ne v Apačah ne v Šmarjeti v R. ne v Selah ne v Svečah ne v Št. Jakobu itd. nobenega prosvetnega delovanja, če se ne bi mi, društveni prosvetisti sami in drugi izven društev, ki nas zovete „nazadnjake“, iz lastnega čuta požrtvovalnosti za to zavzeli. To ugotovitev vam dajo naši prosvetni delavci in naši odbori lahko pismeno.

Pozdravljamo seveda kulturne stike, ki so bili navezani z obiski kulturnih skupin in Slovenije in Trsta, a to SPZ nikakor ne more legitimirati, da se doma na terenu samem uspeva v nezmožnosti in nedelavnosti.

Še to naj jasno izpovemo: Vse to, kar smo doživeli na obnem zboru, nam je dokaz, da sporazum z vladodržci v SPZ ni mogoč. Z dobro voljo smo prišli, hoteli smo na demokratičen način s predlogi priti tudi mi, ki res delamo po društvih, v odboru do veljave, da bi bila zagotovljena nepristranost in nepolitični značaj SPZ. G. „predsednik“ ni upošteval našega glasu. Izsilil je, ko ni dopustil, da bi prišlo do kakega predloga od njemu nenaklonjene strani, „izvolitev“ odbora, ki „na vsej situaciji nič ne spremeni“, potem ko smo morali mi radi takega postopanja in zadržanja zapustiti občni zbor. Tako se je zaprla pot sporazumu, ki bi ga bili mi hoteli, da bi naši prosvetni delavci ne bežali iz društev, ker jih že leta sem plaši vse zadržanje in ravnanje merodajnih odbornikov SPZ. Ti se pač še vedno ne zavedajo, — če se pa, delajo to po zločinskem razbijaškem načrtu — da vendar oni vsak dan bolj razbijajo! Nam je za delo in edinost in je zato žalostno, da smo naleteli, ko smo edinost hoteli, na čuden odpor onih, ki niso hoteli ne enega stolčka izpustiti iz krempljev in so se za to poslužili nepravilnih, nedemokratičnih metod. Mi „reakcionarji“ in „nazadnjaki“ bi naj le vedno pridno delali, — da to znamo, je našim društvom priznal sam tajnik SPZ — Vi pa bi zapisovali to vse v vaše dobro za poročila na kulturne centre v Ljubljani in Trstu. Nam vendar za „stolčke“ ni, vedno smo do zdaj dokazali, da delamo iz idealizma in brezplačno.

Eno vemo: Slovenska prosveta je le ena, vzrasla iz skupnega slovenskega kulturnega debela in pustila bo ob robu poti zgodovine ležati vse potvorbe, ki niso iz tega izšle! Po teh spoznanjih se bomo ravnali in si prepovedujemo, da bi kdorkoli nepoklikan štel naše uspehe na tem polju kot svoje in jih s tem v očeh ljudstva — radi svojega lastnega slabega slovesa — postavljaj v napačno luč.

Anton Grdina — 77 let

Naš narodni dobrotnik, velezaslužni trgovec in bančnik, Anton Grdina, je praznoval konec meseca aprila v Clevelandu v Združenih državah svoj 77. rojstni dan. Prav je, da se ob tej priliki spomni tudi „Naš tednik“ tega svojevrstnega moža, ki ima veliko zaslug tudi za

koroške Slovence. Saj ne opusti nobene prilike, da poudari važnost in veliki pomen Družbe sv. Mohorja v Celovcu za vse Slovence in še posebej za koroške Slovence. To svoje prepričanje kaže g. Grdina ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju.

Mladeniško čil nosi svoja visoka leta čudovito lahko. Kakor je bil vedno, tako je še danes poln energije, poln načrtov, poln volje in hotenja za izkazovanje dobrih del rojakom.

Bil je eden prvih trgovcev v slovenskem Clevelandu in danes ga menda ni človeka v mestu, da ne bi poznal ali kdaj slišal ime „Grdina“. Bil je trgovec, ki je poznal vrednost dobre reklame. Svoje lepe koledarje je razpošiljal zastoj na vse kraje sveta.

Malo je v Ameriki naših rojakov, ki bi toliko razdali svojemu bližnjemu, in tudi nebližnjemu, kakor g. Grdina v teku dolgih let javnega udejstvovanja v Clevelandu. Za vse je bil, povsod so ga klicali, od povsod so zahtevali njegove pomoči in sodelovanja. V mestni hiši v Clevelandu je g. Grdina še danes nekak zastopnik cleveandskih Slovencev.

Samo teh nekaj dobrohotnih besed naj nam bo dovoljeno zapisati in pokloniti našemu dobremu g. Grdini, kateremu želimo še mnogo, mnogo let. Naj ga Bog živi v sreči, zdravju ter nadaljnjem uspešnem delu!

Sprejemni izpiti na srednjih šolah

Na realki in realni gimnaziji v Marijanišču v Celovcu dne 13. VI.

Na gimnaziji in realni gimnaziji na Völkermarkter Ringu dne 14. VI.

Na dekliški realni gimnaziji v Ursulinengasse dne 19. VI.

Na Tanzenbergu so sprejemni izpiti dne 14. VI.

Na vseh imenovanih šolah trajajo sprejemni izpiti samo en dan in sicer pismeno in ustno isti dan.

V nemščini pišejo učenci prost nastavek in diktat ter morajo pri ustnem izpitu poznati glavne dele stavka in vse besedne vrste.

V računstvu morajo otroci poznati mere, teže in dolžine ter spretnost v računanju z domačim denarjem. Decimalna števila se pri sprejemnem izpitu ne zahtevajo.

Dekleta, ki hočejo obiskovati realno gimnazijo, se morejo vpisati samo na šoli v Ursulinengasse.

Na realki in na humanistični gimnaziji sprejemajo tudi dekleta.

Sprejemni izpiti na celovškem učiteljsku so od 26. do 28. junija.

V vsakem slučaju je treba napraviti pismeno prijavo na direkcijo dotične šole, ljudska šola pa mora tej šoli direktno vposlati popis učenca.

Na pismeno prijavo prilepite kolek za 4 šilinge.

Spisal: J. ŠIMON BAAR

GOLOBČEK

Poslovenil: ALOJZIJ NEMEC

ROMAN 17. NADALJEVANJE

„Izvrstno!“

— In dalje, brž ko bi jo enkrat naš gospod župnik zapazil in dobil na muho, bi prav gotovo obležala na mestu, v ognju in se ne bi niti genila, še, da bi z golobom v gobcu prišla preko strehe celo k sosedu.

„Tako ste dejali? — Jožko!? V ognju ste dejali? In v gobcu?“

„Tako, prav tako —“

„Pa oni? No, kaj pa oni na to?“

„Vsi so se smejali, gospod profesor je ponovil z mano poglavje ‚de furto‘, mi obljubil ‚eminenter‘ in naročil ves lepo pozdraviti.“

Oba duhovnika je hitro vznemiril drug dogodek, ki sta ga sicer pričakovala, z njim računala, nanj se pripravljala, toda ko je gospod župnik bral v časopisu, je prebledel in roka mu je zatrepetala.

Trésticki župnik je umrl. Gospod župnik je pokleknil, pomolil zanj in glasno in žalostno dejal: „Tak, Janez, ti si svoj je preстал. Sedaj Jožka pošljemo v te vice.“

Novico je obkrožil z debelo rdečo črto in jo po kosilu pokazal kaplanu; počakal je, da jo prebere, potem pa je resno, z velikim zadoščenjem uprl oči v Jožka in izjavil: „Zdaj si predstavite, da še nimate župnijskega izpita.“ Misli je, da ni mu kaplan zahvali, da bo poveljeval

njegovo previdnost — toda Holoubek je zapičil oči v časopis, sklonil nadenj glavo, kot bi kar najbolj goreče bral, pa črke so mu plesale pred očmi, vrstice so migale in izginjale, pogled se mu je skalil in iz sebe ni mogel spraviti niti besede. Konec! Vsega je konec! Kakor v megli se mu je pred očmi prikazal vrt, dvorišče, župnišče, cerkev, šola, Grbe, ves Markov. Proč mora, proč; tokrat gospod župnik gotovo ne popusti, zaman bi se branil...

In glej! Tudi gospod župnik je utihnil. Nenadoma je ugasnila v njem vsa prešernost, vsa samozavest, brž se je ovedel: „Toda, Jožka zgubim!“ V zadregi se je igral s prtičem, zlagal in razprostiral ga je, segel je po čedri in jo zopet odložil, ogledoval je škatico z vžgalicami, iskal je mehur za tobak v vseh žepih, čeprav je ležal pred njim na mizi, tako da je celo Katica opazila to zmedenost.

„Kaj neki je naša gospoda zopet iztirilo,“ si misli in sklepa:

„Gotovo so zopet ti Boga prazni časopisi prinesli kakšno vragolijo.“ Vprašati pa se boji, da ne bi gospod župnik v slabem razpoloženju odšel ven. Zato dalje briše skledice in pladnje, ki jih je pobrala po kosilu na mizi, vendar pa dela raztreseno.

„Torej, Katica, da boste vedeli,“ se je nenadoma sprostil gospod župnik z raskavim, tresočim glasom, se ustavil, zakašljal in zopet naglo bruhal: „Stara Trousilka govori resnico, naš Jožko nam uide.“

„Sveta Pomagalka! Česa ne poveste!“ je izbuljila oči presenečena gospodinja, roke so ji zatrepetale in zdajci ji je — prask! — zdrsnil iz rok porcelanski krož-

nik kakor jegulja in se na tleh razbil v tisoč črepinj...

Oba duhovnika sta se v strahu ozrla v drobce, pri tem pa so vsi trije drug drugega zasačili, da imajo solzne oči.

IX. Župnik

Ko je kaplan Holoubek nekako po dveh mesecih sporočil domov, da je postal župnik in da mora najkasneje čez šest tednov odriniti v Tréstice, naj se tedaj Barica pripravi in oče tudi — on mora z njim, zato ker je v Trésticah posestvo, ki ga mora vanj vpeljati, mu urediti. Saj nekaj časa lahko mamica in brata sama gospodarita doma. Ko je vse to napisal in obljubil, da tudi sam pride domov, da se pogovori z njimi, kaj in kako bo, mu niti na misel ni prišlo, da bo njegovo pismo vsem domačim izdrlo bodeči trn iz noge, najprej seveda Barici. Njen mlajši brat se je bližal že tridesetemu letu, zahrepenel je po samostojnosti, poiskal si je golobičice in je začel hrepeneče gruliti. Toda nevesta in njeni starši so delali velike preglavice. Vse bi bilo prav, vse jim je pri Holoubkovih po godu, toda grbasta Barica da bo na posestvu za cokol. Nevarno je zadržati si tako breme okoli vratu, ona lahko oba preživi. Petdeset let bo morda odjedala premoženje, dote pa jima bržkone sploh ne bo volila. Kratko: na to da oni svoje hčerke ne dajo. Mladega Holoubka so pikre besede bolele, toda iz svojega kmečkega gledanja je moral priznati, da so opravilne in, kakor skušnja uči, podprte z gotovimi in splošno znanimi primeri, tako da tega staršem svoje neveste ne more šteti nihče v zlo. Opomnil jih je sicer,

da ima brata duhovnika in da bo ta, ko postane župnik, vzel Barico gotovo k sebi za gospodinjco.

„Lari fari! To naj verjame, kdor hoče,“ se mu je smejal v obraz bodoči tast, „ko bo prišlo do tega, se Barice niti spomnil ne bo. Saj vemo, kako to gre,“ je lokavo dodal in se kisló nasmehnil. Tedajci pa je, kakor bi ga klicali, priletelo tisto pismo in vsi so se na mah oddahnili.

„Dam mu par triletih žrebic, da bodo tam, kamor pride, vedeli, da je kmečki sin,“ je odločil oče.

„In ko bi se Barica možila, bi ji tudi moral dati žrebe, kako kravo, ovco,“ ga je opomnila mati.

„Seveda bi moral,“ je prikimal gospodar, „ti pa se nikar kisló ne drži, ne bo mo te okradli, ne. Jožka in Barice nismo kje na cesti našli, sta tudi naša. Prikrasiti ju ne smemo, to bi bil greh.“

„Saj nič ne rečem, očka,“ se je hitro izgovarjal mladi Holoubek. „Ančka ne pride k hiši s praznimi rokami, vsem nam bo dobro šlo, le uredite po svojem, kakor najbolj znate.“

Ko je torej kaplan Holoubek res prišel iz Markovega domov in je po vrnitvi pripovedoval gospodu župniku, da je oče že bil v Trésticah na ogledih, da sicer ne hvali, ker je župnišče in cerkev kakor pušča, toda polja da so tam pravo veselje. Za tri, štiri leta mu bodo rodila samo zlato. Oče da mu vse pripravlja, urejuje, da izbira že konje, krave, pripravljaja vozove in kupuje pluge. Njegovo in sestrino doto da bo v to udaril in še, kar jima bo mamica dala za opravo, za prvi začetek.

Uspehi gospodinjskih šol

Ob zaključku šol. leta na kmetijsko-gospodinjskih šolah v St. Rupertu in St. Jakobu so bili poleg kuharske umetnosti in ročnih del razstavljeni tudi izdelki šolskih in domačih nalog.

Naravnost čudili smo se, kako lično izdelane so te naloge. Še bolj smo se pa čudili — ker poznamo nezadosten pouk slovenščine v koroških ljudskih šolah — kako so te naloge pravilno sestavljene in koliko so se dekleta naučila, poleg vseh strokovnih predmetov in v tako kratkem času, tudi pravilne slovenščine.

Več kakor vse to pripovedovanje nam dokazujejo naloge same. Zato smo izbrali eno teh nalog in jo v naslednjem priobčujemo, da bodo dekleta, ki še niso bila v taki šoli in da bodo starši teh deklet razbrali velik pomen teh šol.

Takole se glasi naloga:

St. Jakob, 22. 1. 1951.

Draga Just!

Moje pismo Te bo iznenadilo. Poročati Ti moram o važni temi, ki smo jo pred kratkim razpravljale v šoli, kako namreč so naše mamice še kot dekleta preživljale dolge zimske večere v domačih izbah. Ko so bile naše mamice še dekleta, ni bilo tako kakor je sedaj v tem času. Starši jim niso kupovali oblek, ampak mlada dekleta so jih morala s svojimi rokami sama pripraviti v dolgih zimskih večerih.

Ko je zapadel prvi sneg in ni bilo več drugega dela, so prišli na dan kolovrati, ki so počivali od pomladi do jeseni na podstrešju. Zanesle so jih prečiščene in

popravljene v družinsko sobo in za naše mamice se je začelo veselo delo ob kolovratu. Pa ni bila sama. Kar vsa dekleta so se zbrala enkrat pri eni, drugič pri drugi sosedin in so skupno predle dolgo v noč. Pele so in bile vesele ob kolovratu, ki je s svojim drdranjem spremljal pesem.

Pa tudi stara mamica je poskrbela, da jim ni bilo dolgčas. Pripovedovala jim je mične povesti, ki so jih znale sto in sto, mladina pa jih je rada poslušala.

Veliko so si dekleta napravila v dolgih zimskih večerih. Predle so in si stkale platna, ki so ga v letu belile, na zimo pa so iz platna sešile rjuhe, prte, prtice, zavese, plenice, povoje, osebno perilo. Mnogo so vezle, a rabile so samo lepe narodne motive. Vse je bilo tako okusno, domače. Ko se je dekleta poročilo, so na predvečer poroke fantje odpeljali nevestino balo na njen novi dom. To je bil praznik za celo vas. Na okrašenem vozu, katerega so vlekli okrašeni konji, so peljali balo skozi vas. Naložena je bila v lepe skrinje, narejene iz domačega lesa. Čim več skrinj, čim več platna, tem večjo slavo in čast in pohvalo je uživalo dekleta od svojih sovaščanov. Pa koliko si je s tem prihranila! In kako trpežna je bila ta bala! O, še danes hranijo naša mamica perilo iz domačega platna, ki so ga podedovali od babice.

Vredno bi bilo, da nanovo poživimo domačo obrt! Kaj praviš Ti na to?

Srčno Te pozdravlja
Tvoja prijateljica

Mici iz Roža.

Materam

Materinski dan je za nami.

Težke, a tudi sladke so materinske dolžnosti. In te ostanejo, četudi je lep materinski dan minul. Ostanejo celo leto. Med te materinske dolžnosti spada tudi, da matere naučijo svoje otroke jezik ali govorico, ki so jo prejele od svojih prednikov.

Dandanes se mnogo poudarja ohranitev starih šeg in navad tzv. „Brauchtum“. Poudarja se, da moramo ohraniti stare lepe šege in navade. Toda, ali ne spada med te stare šege in navade tudi govori-

ca, ki smo jo prejeli od svojih prednikov? Brez dvoma. Zato moramo skrbeti, da ohranimo svojo slovensko govorico, in zlasti dolžnost mater je, da naučijo svoje otroke slovensko govoriti. To na vsak način spada k ohranitvi starih šeg in navad.

Ali naš jezik, pa bodisi slovenska narečja ali pa slovenski pismeni jezik, mari ni lep? Ali mari ta naš stari slovenski jezik — narečja in pismena slovenščina — ni vreden, da se ohrani? Da, bili so ljudje, ki so otrokom, slovenskim otrokom

pravili, da „slovensko je grdo“ („windisch ist schief“). A to je bila velika goljufija in laž! „Naš tednik“ je poročal, kako Švicar, župnik Mynder, ki pozna in govori mnogo jezikov, sodi o slovenskem jeziku. On pravi, da je slovenski jezik, pa bodisi slov. narečja ali pa pismena slovenščina, zelo lep. Gosp. Mynder pravi, da je slov. jezik „tako sladek“, (so süß), „tako mehke“, (so weich), tako „bogat na samoglasnikih“ (so vokalreich), „tako zvočen“ (so klangvoll).

Verjemimo mu in bodimo Bogu hvaležni za lepo slovensko govorico, ki nam jo je Bog dal. In ve, drage matere, skrbite, da izročite to drago dediščino naših prednikov svojim otrokom.

Ljubiti svoj narod je etična ali npravstvena dolžnost. A k narodnosti spada tudi jezik naroda. Torej je tudi npravstvena dolžnost ljubiti svojo materinsko govorico. Drage matere! Ljubite svoj na-

rod in ljubite tudi jezik tega naroda! Ljubite naš lep slovenski jezik! Potem vam ne bo padlo v glavo, da bi s svojimi otroci govorile v tujem jeziku, marveč boste s svojimi otroci govorile v jeziku, ki ga je Bog dal našemu narodu.

Dà, v času, ko je veljal pozdrav „Heil Hitler“, so vas, drage matere, učili, da morate s svojimi otroci nemško govoriti. Ti časi so, hvala Bogu, minuli. A nekatere matere se obnašajo, kakor da bi še vedno Hitler vladal. Še vedno mislijo, da morajo s svojimi otroci nemško govoriti. A to je zmota.

Materinski jezik ni zgolj občevalno sredstvo, kakor denar v kupčiji, marveč je zvezan z našim srcem, z vsakim dihljajem našim, z najlepšimi spomini našega življenja. Materinski jezik je jezik našega srca. Matere, zapustite svojim otrokom jezik, ki ste ga prejele od svojih prednikov!

Knjižna navost

Prihodnji mesec bo v Slovenski knjižnici, ki se je osnovala v Trstu, kot druga knjiga izšlo zanimivo slovensko delo „Z rodne zemlje“, idile in zgodbe, izpod peresa pisatelja prof. dr. Metoda Turnška.

V knjigi, ki bo obsegala 230 strani in jo bodo krasile izvirne pokrajinske slike, bo prikazana štajerska, gorenjska in koroška dežela s pokrajinsko in ljudsko svojstvenostjo.

Vse Slovence, predvsem Korošce, bo zanimala tretja novela „Korotan v krčih“, kjer je pisatelj ob dokumentarnem gradivu prikazal lik koroškega narodnega voditelja župnika Vinka Poljanca, prvo žrtev hitlerjevcev. Več bomo poročali o knjigi, ko bo izšla.

Pozdrav domovini

Zasijaj, zasijaj ti jutranja zarja,
ožari nebo in zemljo,
da v srcu bo mojem polno veselja
in domotožje pozabljeno bo.

Šla bom na griček visoki,
kjer daleč bo neslo pogled mi oko.
Karavanke snežene iz daljne višine,
naj pozdrave neso mi v domovino
ljubó.

Gasperčič Elica

Delo

Polje, kdo te obdeluje
skrbno dolgo vrsto let?
Kdo gredice okopava
in goji na vrtu cvet?

Kdo razpenja bele ceste
skozi trge in vasi? —
Delo zida slavna mesta,
božje hrame nam gradi.

Kar nas hrani in pokriva,
vse je dela proizvod;
trud iz tal zaklade dviga,
spravlja sad in polni sod.

Nič se žuljev ne sramujmo,
saj so nam v ponos in v čast.
Delo nam bodočnost kuje,
a v lenobi je propast.

Limbarski

MAL POLOŽI DAR MOHORJEVI TISKARNI NA OLTAR!

„Glejte, Jožko, glejte,“ je kimaje odobral župnik, „to je drugačen začetek nego moj. Jaz sem si kot kaplan prihranil par tisoč, a za njimi se je samo pokadilo, zginili so, še preden sem si uredil sode v župnišču, da nisem niti vedel kam, in precejšen dolg sem si moral naprtiti na hrbet, če sem hotel orati in sejati z lastnimi močmi. Dolgo me je davil in tiščal k tlom, zdaj pa, hvala Bogu, sem se ga že odkrižal. No, kaj pa o ljudih — o župljanih, seveda — oče ni nič povedal?“ je zvedavo in skoraj boječe potipal gospod župnik.

„Ne mnogo. Baje so tam svobodni selni. V gostilni, kjer je prenočeval, je bilo polno časopisov, imeli so biljard, pianino in zvečer se je natrlo polno gostov. Oče se takoj v začetku ni hotel mednje mešati, niti se ni izdal, kdo je.“

„Lahko ste prepričani, dragi Jožko, da v cerkvi in v župniji tam ne bo vse tako kakor tu. Začeti morate pomalem, ne smete vsega takoj na glavo postaviti, samo lepo počasi in preudarno delajte, dokler se z župljani medsebojno ne spoznate in se ne sporazumete.“

Holoubek je napel ušesa, poslušal in začel nekaj slutiti. Gospod oskrbnik ga je ustavil, istotako prihodar, da celo gospod asistent. Vsi so se zanimali zanj, mu čestitali in govorili o Trešticah; poznali so jih, tam so službovali in hvalili so jih kot veselo, bogato gnezdo, spominjali so se nanje s hrepenenjem, v nič pa so devali Markov, ki da je zakoten kraj, pust in ubog, v Trešticah pa so se vrstili plesi, veselice, izleti, narodne slavnosti. Ali med to hvalo so kanile Holoubku tudi grenke kaplje. V cerkev da ljudje tam ne hodijo

tako kot tu, in v postu in v zimi mu ne bo treba v spovednici sedeti do desetih ali celo do enajstih; tam se bo odpočil.

Ko je bil Holoubek na prisegi, ga je sam gospod škof objel in poljubil in očetovsko objel: „Sin moj, tam vas čaka mnogo dela, veliko zatajevanja, toda ne ustrašite se ničesar, prenesite vsako žrtev in Bog bo blagoslovil vaše delo.“ Na ordinariatu pa so mu vsi, tudi čuk Souček, odkrito povedali, da so Trešnice spravile Holoubkovega prednika v prezgodnji grob. Koliko je on tam trpel, kakšne pri- tožbe je moral ordinariat poslušati in reševati!

Vse te reči Holoubku seveda teka niso povečale, pa tudi odbile in potrle ga niso. „Kdor se je lotil boja, se mora bojevati,“ si je možato dejal in kar gorel od radovednosti in hrepenenja, da bi videl, kaj in kako je v Trešticah. Celo neko bojaželjnost je čutil, mikalo ga je, da bi se — verno svojemu geslu — vrغل v boj s kakršnim koli zlom — telesnim ali duševnim — da bi odstranil nered, nevero, sovraštvo in vse, pa naj si bo to sam sedmeroglavi zmaj. Njegovo čisto srce, njegova vznesena duša in njegovo zdravo in moško telo ni poznalo strahu, ničesar na svetu se ni balo...

Tako je prišel dan slovesa. Gospod župnik je objel Holoubka kakor sina, ga pritisnil na srce in poljubil. Oba duhovna sta bila pri tem mirna, resna, čustvo ju ni premagalo, ne zlomilo. „Le pojdite tja, Jožko, Bog vas spremlja in, kadar koli vas bo kaj peklo, ko vam bo hudo in boste trpeli, vselej se spomnite na Markov. Večno tu ne bom, nekoč vam napravim mesto in, če tam ne boste mogli

strpeti, nikarte begati s tožbami po uradih, ampak meni se zaupajte in stvar bova razluščila drugače — jaz se prej umaknem, stopim v pokoj in bom tu pri vas kaplanoval.“

„Gospod župnik,“ mu je stiskal kaplan roko, „gospod župnik, tako hudo pa menda ne bo, to bi pomenilo, da tega ne bom mogel premagati, — pa to me vsaj tolaži, da boste prišli pogledat, svetovat, tolažit.“

„Nič ne obljubim, Jožko, nič ne obljubim. Saj veste, da se nerad ganem z doma.“ Zunaj so hrzali in kopali pred kočijo belci, Francek je sedel na kozlu, cerkovnik Kočil se je sukal okoli voza, Naninka je odpirala vrata.

„Torej sedimo, sedimo!“ je priganjal gospod župnik in sam prvi zlezel na voz. Brez solz ni slovesa. Zanje je v obilici poskrbela Katica: „Tu imajo spomin na nas —“ je ginjeno ihtela, „naj jim v zdravju služi — in naj se nas spominjajo — sama sam te kožice poiskala, izdelala in sešila — stari Šimen je to samo s sukanecem pritrdil. — Prosim jih lepo, naj si oblečejo, — da še vidim, kako jim pristoji — do smrti jih bom gledala samo v tem —“ in dala je Holoubku kožuh, krasen hrčkov kožuh, obšit na ovratniku in rokavih s kunami. — Odkar je postal Holoubek župnik, je začela Katica tudi njega onikati kljub vsemu kaplanovemu oporekanju.

„In kaj naj vam jaz dam?“ je vprašal nad toliko pozornostjo osupli Holoubek.

„Naj molijo zame in, če jim kdaj nisem dobro postregla, naj to pozabijo!“

„Kaj vam pride na misel, Katica, saj

ste me negovali kakor ptička v gnezdu,“ je še rekel gospod Jožko, zdajci pa je začutil, kako se je v njem kljub trdnim sklepom zrušil njegov mir, kako pokajo jezovi in si utirja pot naval žalosti in boleti. Brez besede je segel po rutici, si zakril usta in skočil v novem kožuhu k župniku v kočijo. Ni videl in ne slišal, kako so prišli skozi vrata, kako je po naključju prišla sem stara Trousilka in za njim kliče in ga hvaležno blagoslavlja, kar ko hitijo otroci in odrasli pred hišo, da bi ga še enkrat videli. Ničesar ni videl, ampak se je stisnil v kot in plakal. Zdelo se mu je, da objokuje krasne sanje, vse, kar je bilo — je minilo in se nikdar več ne vrne... Gospod župnik se je tiščal v drugem kotu in Holoubka ni motil. „Samo da se Jožko izjoče“ — je mislil, „pa mu bo odleglo, žalost mu odpade od srca in sončece veselja bo laže posijalo skozi oblake.“

„Torej zadnjič,“ je naglo spregovoril Holoubek, obrnil glavo nazaj in se razgledal po okolici. Čez dol in breg se je vlekle siva oktobrska megla, iz bližnjih gozdov se je kadila belosiva sopara, na Grbah so se temno odražali jelovi in smrekovi zasadi, rdečili so se vrhovi bukev. Gledal je mlade, bujne zasade na sečeh, posekana debla letošnje seke, suha polena, pisano živino po travnikih. Proti vzhodu nekam je letela jata vran, drevesa so bolešno zdihovala, potoček je ihtel v svoji kamniti strugi, Francek v prazno švisti z bičem po zraku, belci pa vihrajo kakor veter in ga nesejo nekam v nov, nepoznan kraj, novemu življenju naproti.

(Dalje prihodnjič)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je vsako nedeljo in praznik ob 1/29. uri v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. — Popoldne ob štirih je blagoslov.

Opozorilo pevcem

Vse celovške pevce opozarjamo, da so pevske vaje vsak torek zvečer ob 20. uri v Mohorjevi hiši na Viktringer Ringu št. 26, v sobi št. 4.

GRADEC

Vse, ki imajo svojce in znanke v Gradcu, naprošamo, da jih opozorijo na slovensko službo božjo, ki je vsako nedeljo in praznik ob 9. uri v cerkvi sv. Antona v Paulustorgasse. — Slovenski dušni pastir je č. g. Janez Hafner, ki stanuje v Carnerigasse 34.

ŠT. VID V PODJUNI

Ne smete misliti, da spimo pri nas še vedno zimsko spanje, ker se že cele kvatre nismo oglasili. Le preveč smo zaposleni in zato nimamo časa za pisanje. Zato vam bomo pa danes povedali vse novice, ako nas boste hoteli poslušati.

Za binkošti smo napravili skupno romanje z avtobusom k Gospe Sveti. Takih romanj si ljudje še več želijo. Na binkoštni ponedeljek smo imeli veselo poroko Pirovčeve Dorije na Lancovi. Zenin g. Rišnar, je doma blizu Globasnice. Poročno slavlje je bilo v Mokrijah, po jedina pa na nevestinem domu. Godba na pihala seveda tudi ni manjkala, saj smo hoteli biti vendar dobre volje.

Malo prej je stopila pred oltar Cirkovnikova Katrej v Št. Vidu, poročila se je z nekim Celovčanom. — Obema paroma želimo obilo sreče in blagoslova božjega.

Majniško pobožnost obhajamo letos po vseh vaseh in cerkvah v fari. Gospod župnik so se odločili, da hodijo celo v Rikarje vas, ko v Št. Primožu cerkev zidajo. — Smrt nam letos še precej prizanaša. Imeli smo šele pet pogrebov. Kot zadnja so šli iz te solzne doline Janova mati iz Št. Vida. Dosegli so lepo starost blizu 80 let. Pač pa imamo letos več krstov kakor pa smrti, kar je zelo razveseljuje.

Vsa fara, v kolikor še nima električnega toka, hoče to v kratkem času nadoknaditi. Koplje mo jame, postavljamo droge. Oni kmetje, ki so pa še malo bolj trdni, postavljajo tudi hiše in popravljajo gospodarska poslopja. Tako sta si brata Blaž in Jožef Šimenc postavila nove in prostorne hiše, drugi jima pa še sledijo.

Kakor že omenjeno zidamo tudi podružno cerkev v Št. Primožu. Cerkvena ladja je že dozidana in kmalu bomo postavili nov stol. Zdaj zidamo zvonik in smo že precej visoko. Da bi pa zmogli stroške, smo imeli dne 22. aprila tombolo. Krasno popoldansko popoldne je prijavilo v Št. Primož toliko ljudi kakor bi imeli tam novo mašo. Veliko ljudi ni več dobilo srečk in so jo mahnili kar v gostilno; tako je menda gostilničar prišel še najboljši na svoj račun. Za tombolo so največ prispevale bližnje vasi in sosedje, od bolj oddaljenih pa so se najbolj skazale Mokrije. Največ zasluge pri dobro uspeli tomboli pa imajo naš gospod župnik, katerim se moramo za vse delo in veliko požrtvovalnost še posebej zahvaliti. Zahvaliti pa se moramo za sodelovanje tudi našemu učitelstvu, posebno še g. nadučitelju Komanu. Nadalje pa gre zahvala tudi cerkvenim ključarjem ter gospodinjam in dekletom, ki so preskrbele veliko raznovrstnega peciva in drugih dobitev. Ne smemo nikakor pozabiti g. Micke H., ki je darovala krasno torto, katero smo prodali kar za 350 šilingov. Dobitkov smo imeli res veliko tako po številu kakor tudi po kakovosti. Vendar pa je moralo kljub temu še precej ljudi oditi domov brez dobitek. Ti bodo pa imeli drugič več sreče. — V jeseni in če Bog da, Vas bomo pa povabili na cerkveno žegnanje.

RINKOLE

Ob pregledovanju slik, ki jih je imel razstavljen v Celovcu g. župnik Čebul, sem se spomnil na slikarja Medarda Skuk-a, ki je našo cerkev tako lepo preslikal. Ta slikar je bil doma iz Mokrij pri Št. Vidu v Podjuni, rojen pa je bil v Šmarjeti pri Pliberku. Tudi križev pot v cerkvi nam je naslikal ta slikar. Napravil je prav lepo tudi križ sredi polja, ki ga je pozneje — pred par leti — strela uničila.

Pri nas na Koroškem

Zelo bi bili veseli, če bi kdo pregledal in ocenil dela tega našega domačega slikarja. Smo pač — ne vem, kako bi se izrazil — preskromni, da dela domačih umetnikov ne cenimo dosti in jih ne pokazemo javnosti.

Zelo priporočljivo bi tudi bilo, da bi kdo pregledal in ocenil tudi slike mladega umetnika v Čergovičah pri Šmihelu. Kar čuditi se moramo, kako lepe so te slike.

OBIRSKO
(Florjanovo jajčanje)

Pri nas so se ohranile še nekatere lepe stare šege in navade. Med drugimi šegami je ohranjena tudi še do danes navada, da se na predvečer sv. Florijana zberemo fantje in gremo jajčat. Navadno se razdelimo v tri dele: Šajdarji in Osenkarji gredo skupaj, Spodnji Obirčani so za sebe in Lenarčani ter Sončani pa imejo spet za sebe skupino.

Že enkrat smo brali v „Našem tedniku“, da so Obirčani svoje vrste ljudje. To se je spet pokazalo na večer Florjanovega jajčanja. Ko so namreč prišli obirski fantje do posameznih kmetov, so jih povsod z veseljem sprejeli in povsod so fantje zapeli, Pep pa je zaigral na harmoniko. Kamor so prišli fantje, so dobili jajca in pa mast ter belega kruha, v nekaterih krajih tudi še mošt ali pa žgano kapljico. Kmetje so pač prepričani, da se zaradi tega še ne bodo „shavžvali“, ako bodo jajčarjem dobro postregli. Pa so se tudi fantje izkazali hvaležni in so povsod zapeli pesem, v kateri izražajo željo, naj bi polje dobro obrodilo in naj bi bila sreča pri živini ter zdravje pri družini. Da pa bo navada v celoti ohranjena in da se je izkazala posebnost Obirčanov, se je moralo jajčarjem prigraditi tudi to, da povsod niso bili prijazno sprejeti in da tudi niso bili povsod obdarovani. Takih izjem pa je le zelo malo. Seveda imajo nato fantje pravico želiti, da pri taki hiši ni sreče in da naj jastreba kokoši odnese, petelina pa lisica.

Novost!

„SPEZI-COLA“ osvežilna pijača
tovarne

Amlacher

Celovec-Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 16

V vojnem času pa je bilo Florjanovo jajčanje prepovedano. Vendar se za to prepoved fantje niso menili, šli so — seveda bolj potihoma — od hiše do hiše, bolj previdno so zapeli:

Cele noči okoli hodimo,
pa prazne cajne nosimo,
pomaj, pomaj nam sam
svetnik sv. Florjan.

In tudi v vojnem času so bili povsod fantje prisrčno sprejeti in kljub prepovedi so povsod dobili tudi nekaj darov, če tudi je bilo v tistih časih — zlasti v našem gorskem kraju — bolj hudo za jajca, mast in druge take dobrote.

SELE

Na praznik Rešnjega Telesa smo imeli dva pogreba. Bivši izseljenci se bodo še spominjali tihe in skromne Neže Kelih, p. d. Zebradove na Sr. Kotu, ki jo je leta 1942 zadela bridka usoda prisilne izselitve. Zdaj se je po daljšem bolehanju preselila za stalno na drugi svet. Zapušča bolno hčerko in onemoglo sestro. Ob grobu so ji domači pevci zapeli: „Blagor mu, ki se spočije“.

Isti dan je odšel v večnost tudi Ivan Falle, vpokojeni orožniški inspektor in gostilničar, kot tak daleč okoli poznan. Pred tremi leti ga je zadel mrtvoud in ga priklenil na dom, sladkorna bolezen pa mu je življenje končala. Od leta 1939 do 1942 je bil župan selske občine. Ob številni udeležbi mu je pred hišo žalosti v slovo spregovoril bivši nadučitelj g. Jerolitsch, boroveljsko pevsko društvo „Alpenrose“ pa mu je istotam in ob gro-

bu zapelo žalostinki v zadnji pozdrav. Sinu Hermanu, ki je ravno na obletnico svoje poroke izgubil očeta, izražamo sožalje.

V ponedeljek 21. maja sta se poročila carinski uradnik Ožbolt Reichenpfader, rodod iz Zg. Štajerske, z domačinko Marijo Kelih, p. d. Zg. Bošnjakovo.

V soboto 26. maja sta se podala na Žihpolje Janko Male, cestar in njegova izvoljenka Marija Olip, Smolejeva, da tam, kjer se je njuna ljubezen vnela, isto posvetita z zakonsko zvezo. Nevesta je bila marljiva igralka na društvenem odru in je še pri zadnji igri „Počeni prstan“ sijajno igrala hudobno Drnolko. Prepričani smo, da se njen sedanji poročni prstan ne bo zlomil in da bo zveza obeh src trajna in močna in jima na skupno življenjsko pot želimo mnogo sreče!

Nakup in prodaja
harmonik in pialnih glasbil
(trobil) na obroke
Willi Gaggel
Beljak-Villach, Bahnhofstr. 7
WILLI GAGGEL-VILLACH

Hodno platno (Rohware) 80 cm široko	— — —	6.50	Najcenejša nakupovalnica za
Sifon 80 cm širok	— — —	9.50	vsakogar je in ostane trgov-
La tkanina 80 cm šir.	— — —	11.—	ska hiša
Blago za brisače 1 m	— — —	9.—	
Atlas-gradl 120 cm širok za pernice in zglavnike	— — —	25.—	
Platneno blago za rjuhe 150 cm šir.	— — —	26.—	
Platneno blago za odeje (kapne)	— — —	27.—	
Posteljno blago 120 cm šir. v pristnih barvah	— — —	21.—	
Blago za srajce, eno in večbarvno	— — —	12.50	
Pralno blago 80 cm šir. vzorčasto	— — —	14.—	
Satin za odeje 140 cm širok	— — —	22.—	
Cloth za podloge 140 cm šir.	— — —	22.—	
Blago za pregrinjala 120 cm šir.	— — —	25.—	
Blago za pregrinjala 80 cm šir.	— — —	17.—	
•VISTRA• & MOUSELINE za obleke in •dečve•			
80 cm širok v nad 100 vzorcih	po 15.— in 14.—		
Posteljne odeje	195.— in 205.—		
•Tiger• odeje	— — — 59.—		
DOSTAVLJAMO TUDI PO POSTI!			
			Beljak - Villach Rathausgasse 6

Povodnji, toča, plazovi...

Še so vsem v spominu velike nesreče, ki so jih povzročili letos pozimi veliki snežni plazovi in ki so poduli cela naselja, kmetije in hleve ter zahtevali tudi več smrtnih žrtev.

Že prihajajo kot posledice letošnje izredne zime vesti o novih nesrečah. Zaradi izredno toplega vremena, ki je nastopilo v zadnjih dneh, se je začel sneg, katerega je letos pozimi zapadlo na planinah več metrov, izredno hitro topiti. To je povzročilo tako hitro naraščanje vode, da se ta ne more sprosti odtekati in reke prestopajo bregove. To prehitro tavanje snega pa povzroča tudi zemeljske plazove in usade.

V ponedeljek, dne 28. maja dopoldne se je utrgal silen zemeljski plaz v višini 1500 metrov nad krajem Schweig v občini Baldramsdorf (v špitalskem okraju). Zemlja je bila pomešana s snegom in plaz je podiral drevesa ter se pomikal po vodni strugi proti kraju Schweig. Pri tem je dosegel tako hitrost, da se plaz nista mogla izogniti dva delavca, ki sta čistila vodni jarek, in jih je plaz podsul. Na bregu vodnega jarka sta se igrala dva otroka, ki se tudi nista mogla več pravočasno umakniti in ju je plaz podsul. Otroka sta bila stara 11 in 12 let, od delavcev pa eden 21 let, drugi pa 54 let. Ta je bil poročen in je smrt v plazovih ugrabila očeta trem nepreskrbljenim otrokom.

Na koroško-vzhodnotirolski meji je plaz — kakor poročamo tudi med kratkimi vestmi — zasul državno cesto in odnesel most preko potoka, ki teče skozi kraj Nikolsdorf in se tam izliva v Dravo.

V Leški dolini je narasla voda reke Zilje, odnesla pri kraju Liesing most in povzročila s tem okrog 10.000 šilingov škodo.

Tudi narasla Drava je v svojem gornjem teku na več mestih prestopila bregove in vodovje je napravilo na več mestih veliko škodo. Pri Beljaku je dosegla Drava že višino 4.30 m, to je pol metra nad normalnim najvišjim stanjem. V nekaterih delih v Beljaku je voda že vdrla v hiše in preplavila kleti, pa tudi stanovanja.

Gumijasti izdelki dežni plašči
strokovne trgovine kopalne potrebščine
Gummihaus Wiedner pnevmatike
Klagenfurt, Bahnhofstraße 33 gumijaste cevi
gumijasti škornji

V nekaterih krajih Koroške je med zadnjim neurjem v sredo, dne 23. maja padala že toča in napravila precejšnjo škodo po njivah in sadovnjakih. Tako poročajo o silni nevihti in toči iz kraja Rading pri Treibach-u. Tam je strela ubila tudi tri govede.

O neurju in toči poročajo tudi iz okolice Velikovca, kjer je toča napravila precejšnjo škodo zlasti v krajih Št. Stefan, Vodovnica. Dobrova, Sv. Neža in še v nekaterih delih občine Vobre in občine Sv. Peter na Vašinjah.

Z A S M E H

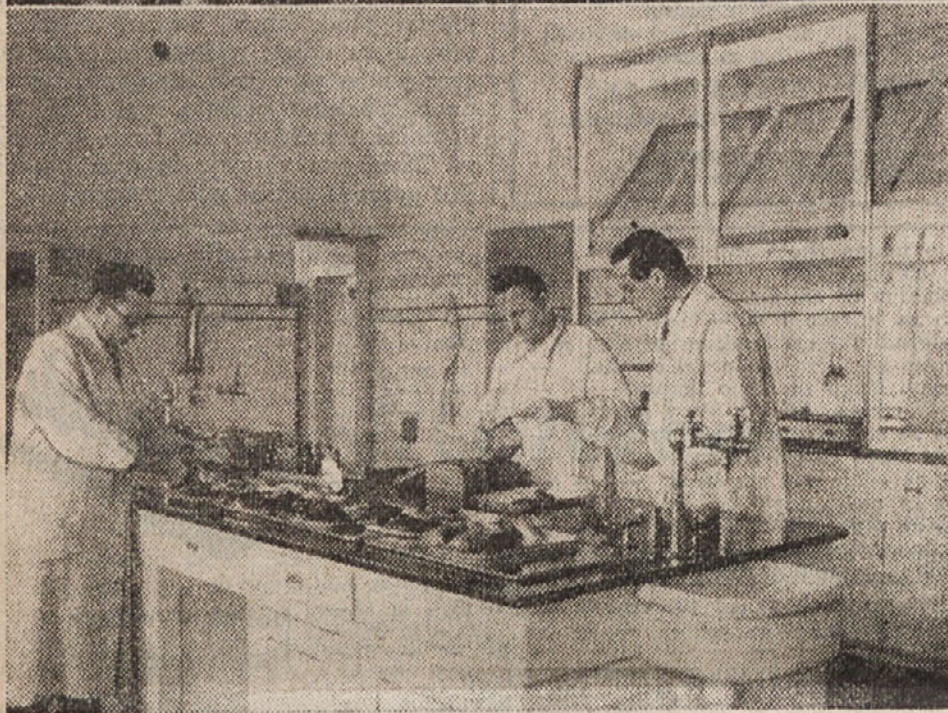
Kdo je starešina?

Katehet (veroučitelj) razlaga v I. razredu ljudske šole zgodbo o ženitnini v Kani Galilejski. Pri razlagi se hoče prepričati ali otroci vedo, kdo je to starešina.

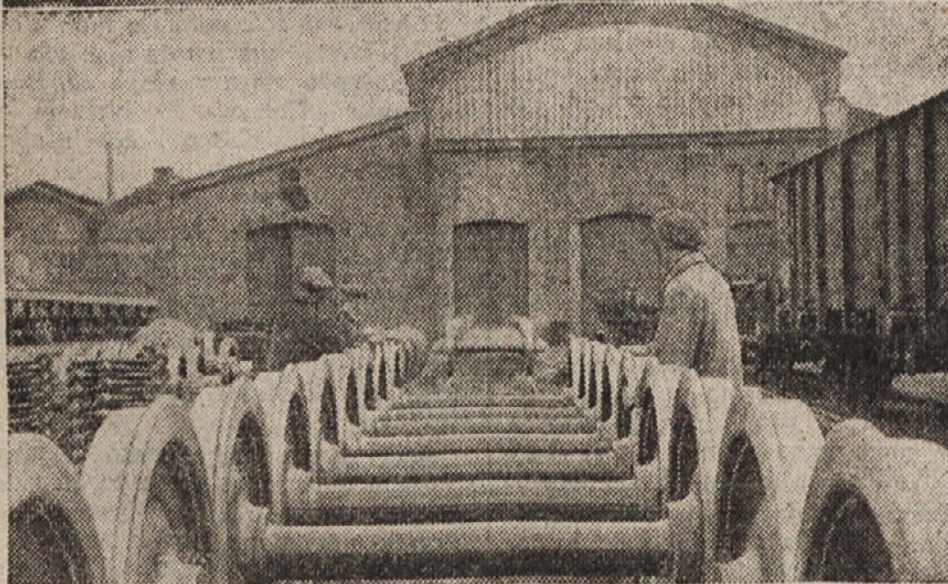
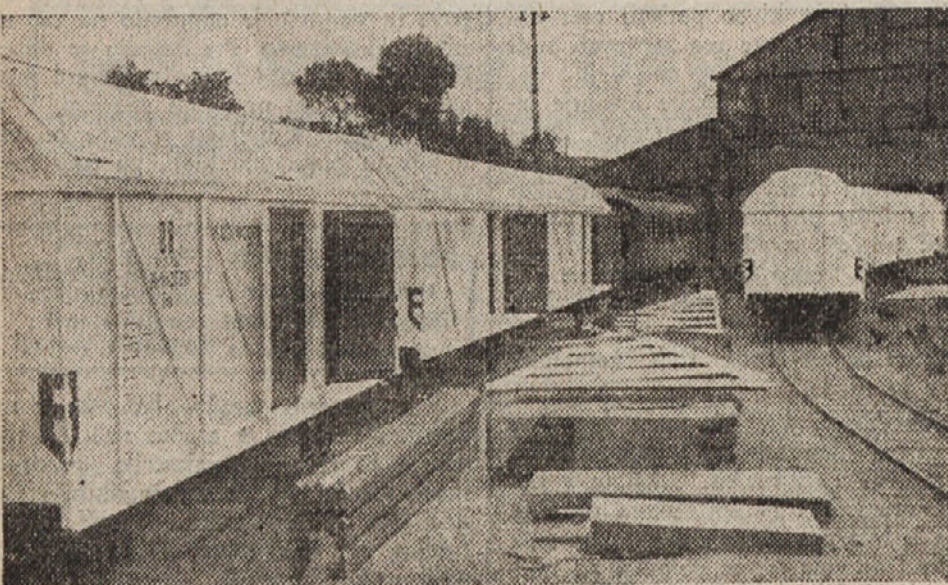
Mala Anči dvigne roko in pravi: „Prosim, gospod, jaz sem pa že videla starešino. To je tak mož, ki ima prav neumno naštiman klobuk na glavi in dva panteljca mu po vratu dol mahata.“

Schleppe pivo - tekoče hranivo!

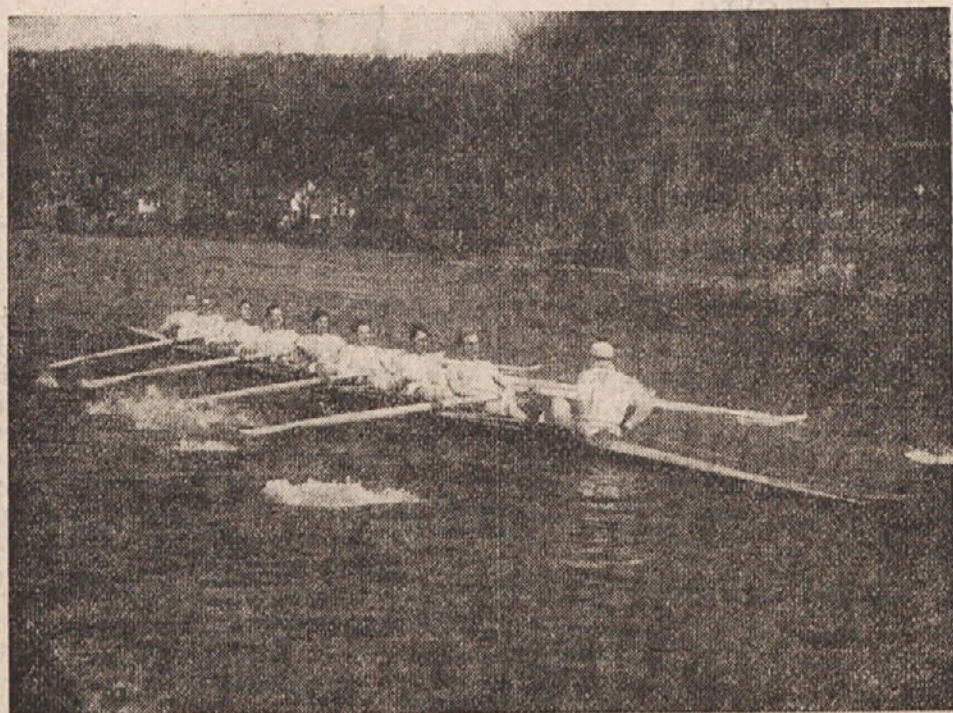
SVET V SLIKI

Avstrijsko kmetijstvo je dobilo iz ERP-kreditov velike količine krepkih krmil, kar je omogočilo boljšo preskrbo z mesom. Zato je danes dovoz svinj v dunajske klavnice že skoraj enak kakor pa je bil pred vojno. — Predno pride meso v razprodajo, ga pregledajo in preiščejo v posebnih laboratorijih živinozdravniki (USIS)

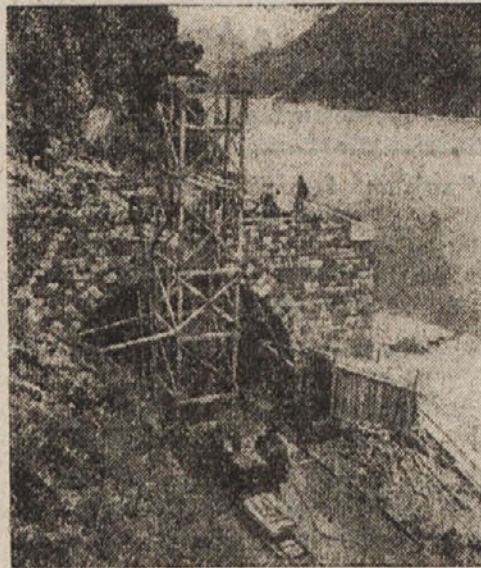
Tudi belgijska industrija je dobila za svojo obnovo znatne kredite iz Marshallove pomoči. Na sliki vidimo tovarno vagonov, ki je pred dvema letoma izdelovala dnevno 6 do 8 železniških voz, danes pa jih izdela na dan že po 25 (USIS)

Moštvo angleške univerze Cambridge je z magalo v tekmi veslačev proti moštvu ameriških univerz Yale in Harvard (USIS)

V nekem pristanišču na vzhodni obali Združenih držav so nakopičene silne množine orožja in vojnega materiala, ki ga bodo v smislu obrambnega načrta prepljali v evropske države Atlantske zveze. Tako bodo znatno ojačane armade Atlantske zveze pod poveljstvom generala Eisenhowerja (USIS)

Med vojno so prekinili dela pri gradnji predora ob Achenskem jezeru. Sedaj je Marshallova pomoč omogočila nadaljevanje del. Predor, ki je 345 m dolg in je zavarovan proti snežnim plazovom, bo še letos gotov (USIS)

General Eisenhower — vrhovni poveljnik sil Atlantske zveze — opazuje zastave držav, ki so članice te zveze (USIS)

Mnogo tisoč vojakov komunistične kitajske vojske je bilo ujetih na Koreji in so sedaj v ujetniških taboriščih, kjer ravnaajo z ujetniki po mednarodnih določilih. Tudi v ujetništvu — kakor kaže slika — Kitajci jedo riž brez žlice (USIS)

Kmetijstvo v Sloveniji

„Ljudska pravica“, glasilo komunistične partije Slovenije, objavlja sledeče podatke, ki jih je zbrala Anketna komisija za preiskavo načina odkupovanja v Sloveniji:

„Kmetijska proizvodnja v Sloveniji more dati največ za tri mesece živeža za prehrano prebivalstva. Živež za ostale ¾ leta se mora uvažati iz drugih republik.“

Od skupne površine zemlje 1.990.443 ha je komaj 560.958 ha ali 28,08% obdelovalne. Od prebivalstva je 784.832 ali 56,5% socialističnega in 604.251 ali 43,5% kmečkega področja. Na 100 ha obdelovalne zemlje pride 249 prebivalcev, od tega 108 kmečkih ljudi, to je takih, ki žive samo od kmetijstva.

Nekmečkih, malih in srednjih kmečkih gospodarstev do 8 ha je 142.749 ali 56,5%. Ta gospodarstva imajo skupaj 195.146 ha ali 35% obdelovalne zemlje. Kmečkih gospodarstev, ki imajo nad 8 ha, je 49.392 ali 25,32%. Imajo 365.812 ha ali 65% obdelovalne zemlje.

Po odkupnem načrtu bi morali leta 1949 odkupiti 95.530 prašičev, odkupili pa so jih le 66.422, ker je „veliko prašičev poginilo“. Pogini so šli na račun zamene preskrbe. Za leto 1950 je bilo

registriranih 47.315 poginov prašičev. Ta škoda je nastala deloma radi slabega cepiva, deloma radi slabe živinoreje.

V ljutomerskem, kranjskem in ptujskem okraju ter v mariborski in celjski okolici so pristopili v zadrage predvsem večji kmetje, ki sami niso mogli več izpolnjevati svojih obveznosti do države.

V ljutomerskem okraju pride na 100 ha obdelovane zemlje 167, v ptujskem 159, v mariborski okolici 182, v celjski okolici in v kranjskem okraju pa 254 ljudi.

Velika večina kmetov je izpolnjevala svoje obveznosti do države, v nekaterih primerih manjši kmetje celo v svojo škodo. Precej bogatih kmetov pa vsa leta po osvoboditvi ni izpolnjevala nobenih obveznosti do skupnosti.

Te podatke je dopolnil v svojem govoru v proračunski debati še predsednik slovenske vlade Miha Marinko. „Ljudska pravica“, ki objavlja Marinkov govor, piše:

„Na premnogi posestvih nimamo niti takega donosa, kakor so ga dajala pred vojno. Tudi marsikatero delovno zadrugo ne dajejo tistega pridelka, ki ga je ista zemlja dajala prej.“

ako te razmere primerjamo z današnjimi, moremo ugotoviti velikansko razliko. Vsi se pa še ne zavedajo, da je ta razlika mogoča samo s pomočjo Evropskega obnovitvenega načrta. Ta je pripomogel do ureditve in do boljše izrabe premovalnikov, ta je pripomogel do zgradbe elektrarn. Ako tega ne bi bilo, bi še danes živeli v razmerah, ki bi bile hujše kakor so pa bile v prvih povojnih letih.

Bilo pa bi napačno, ako bi mislili, da Evropski obnovitveni načrt pomaga samo velikim podjetjem in da manjša podjetja ter posamezniki od tega nič nimajo. Saj omogočajo sredstva iz prodaje pošiljk iz sredstev Evropskega obnovitvenega načrta spet nove uvoze, omogočajo izvedbo javnih del, zgraditev železnice in cest ter stanovanj. Razen tega, pa so iz sredstev Evropskega obnovitvenega načrta dobili tudi že številni posamezniki podpore, prispevke in posojila za najraznovrstnejše namene. Tudi če se tega ne zavedamo, pa gotovo ni med nami nobenega, ki na en ali drugi način ne bi bil deležen Evropskega obnovitvenega načrta, ki ne bi praktično preizkusil blagodatih treh črk: ERP.

CENE

(za 1 kg, v šilingih)

ŽIVINA

Voli 6.30 do 7.05, biki 7.— do 7.60, telice 6.60 do 7.—, krave 5.70 do 6.—, klobasariče 4.80—5.40, svinje (žive) 8.34 do 10.98, svinje (zaklane) 12.80 do 14.—, teleta (zaklana) 11.—, kozliči (zaklani) 12.— do 13.—.

Povpraševanje je malo slabše in cene so za malenkost nižje kakor prejšnji teden. Verjetno pa se bodo cene zaradi manjše ponudbe spet utrdile.

PERUTNINA

Mlade kokoši (žive) 18.— do 22.—, mlade kokoši (zaklane) 24.— do 28.—, stare kokoši (žive) 14.— do 18.—, stare kokoši (zaklane) 18.— do 20.—.

JAJCA

(za komad)

Pri kmetu 0.65, na trgu 0.80 do 0.90.

SADJE

Jabolka (pri kmetu) 3.50 do 4.—, jabolka (na trgu) 3.— do 6.—.

KROMPIR

Pri kmetu 0.60, na trgu 0.70 do 1.—.

Zastopnika ECA pri izvajanju načrta za vojaško pomoč

Načelnik uprave za gospodarsko sodelovanje, Foster, je objavil imenovanje N. E. Halbyja, za pomočnika Uprave za gospodarsko sodelovanje za vprašanje mednarodne varnosti. Halaby, ki je bil doslej dodeljen obveščevalnemu uradu zunanjega ministrstva, je vodil kot glavni funkcionar prva tri zasedanja Atlantske organizacije v Washingtonu, Parizu in Haagu. Baval se bo z vprašanji Uprave za gospodarsko sodelovanje, ki zadevajo načrt za vojaško pomoč. Bo tudi član odbora za vzporeditev vzajemne gospodarske pomoči.

Foster je podčrtal naraščajočo važnost vzporeditve delavnosti Uprave za gospodarsko sodelovanje v zvezi z Marshallovim načrtom in načrtom za vojaško pomoč.

„Zahodna Evropa — je zaključil Foster — se mora pripraviti, da se bo lahko uprla morebitnemu napadu, ne da bi s tem oslabilila svoje gospodarske temelje, ki so jih zgradili za časa delovanja Marshallovega načrta. S podporo, ki jo prejema v okviru dveh ameriških načrtov, bodo sodelujoče države dobile potrebna sredstva, da bodo svojim narodom lahko nudile poleg kruha tudi orožje, ki ga potrebujejo,

da se bodo lahko uprli vsakemu napadu.“

Od začetka poslovanja tega načrta so minila že nad tri leta, smo že daleč v drugi polovici dobe tega velikanskega načrta. Saj je določeno naj bi trajala doba tega načrta do konca junija leta 1952. Nikdo ne more tajiti velikanskih uspehov tega načrta za obnovo celotnega evropskega gospodarstva in za obnovo posameznih delov gospodarstva in posameznih dežel. Tudi največji nasprotniki tega načrta — to je Sovjetska zveza z vladami v svojih podložniških deželah — ne morejo tajiti velikanskih uspehov pri izvedbi tega načrta.

Predvsem so vidini ti uspehi seveda v proizvodnji težke, to je velike industrije. Ako primerjamo proizvodnjo železa, jekla, svinca, cinka itd. v zadnjih mesecih in zadnjem letu s proizvodnjo pred začetkom Evropskega obnovitvenega načrta, nam postane šele jasno, kako velike uspehe je bilo mogoče doseči s sodelovanjem Združenih držav Severne Amerike in Evrope.

Ako si zamislimo razmere v preskrbi s premogom za kurjavo in industrijo ter v razmere v preskrbi z električnim tokom v letih 1945—1948 in

Vsakovrstnega blaga, ki ga dobiva Avstrija na račun Marshallovega načrta brezplačno, prebivalci Avstrije ne dobivajo brezplačno. — Po uradno določenih cenah pride to blago (na primer razna živila, tekstilno blago, orodje, stroji itd.) v promet. Po odbitku upravnih stroškov se zbirajo prebitki v posebnem avstrijskem ERP-skladu, ki je naložen na posebnem računu pri Avstrijski narodni banki.

S tem skladom razpolaga avstrijska vlada po predhodni odobritvi posebnega odbora za izvedbo Marshallovega načrta.

Ta sklad je dosegel koncem lanskega leta okrog 7 milijard šilingov. Od te vsote je bil izplačan za obnovo gospodarstva in za povišanje proizvodnje znesek okrog 3,5 milijarde šilingov.

Za povečanje kmetijske in industrijske proizvodnje je bila izdana vsota 2.404.800.000 šilingov, za izboljšanje prometa in poročevalne službe 1.337.000.000 šilingov in za razne druge vrste obnove (na pr. zgradba stanovanj, pospeševanje tujskega prometa) 243.500.000 šilingov.

Tako je dobilo avstrijsko gospodarstvo iz tega sklada sledeče zneske:

Kmetijstvo	Šil. 300.400.000
gozdarstvo	45.000.000
kmetijska znanost	35.200.000
izboljšanje zemljišč	32.000.000
ribarstvo	1.400.000
ostala kmet. dela	186.800.000

Industrija surovin	134.000.000
premogokopi	80.000.000
rudokopi	54.000.000

Industrija gotovih izdelkov 626.200.000

kovine	298.900.000
papir in izdelki	105.400.000
tkanine	48.700.000
električni stroji	36.600.000
umetna gnojila	31.500.000
stroji	25.600.000
les in lesni izdelki	20.400.000
gumi in izdelki	20.000.000
kamen, opeka in steklo	16.700.000
živila	7.100.000
kemična industrija	4.700.000
razne industrije	10.000.000

Prometne in prevozne naprave, poročevalna služba, preskrba s plinom in vodo 1.337.700.000

železnice	715.600.000
plinarnar in elektr.	354.800.000
pošta in brzojav	155.000.000
ceste	102.400.000
vodne naprave, priustanišča	6.200.000
preskrba s pit. vodo	3.700.000

Tehnična pomoč 6.500.000

Razno 243.500.000

obnova jav. posl.	102.800.000
zgradba stanovanj	62.000.000
tujski promet	55.000.000
dobrodelnost	10.000.000
še ni uporabljeno	13.700.000

Kritje zveznih dolgov	850.000.000
še na razpolago	101.300.000

Uca s kukavico

(RESNIČNA DOGODBA IZ GORNJEGA ŠTAJERJA)

Na Koroškem in na sosednjem Tirolskem so v pretekli zimi v marsikaterih krajih napravili snežni plazovi mnogo škode, zahtevali pa so žal tudi človeške žrtve.

Slučajno sem dobil v roke „Koledarček“ družbe sv. Mohorja za leto 1861. V koledarju, ki je 90 let star, je na strani 11, pod števil. 3 objavljena pod gornjim naslovom tale prigodba:

Kadar zima mine in pride čas, da začne sonce tudi po gorah sneg topiti, takrat človek, ki ima za naravne lepote občutljivo srce, ne more več doma sedeti, ampak žene ga neka skrivna čudna moč na potovanje. Tak sem tudi jaz, in nekega dne sem dobil tovariša, pa jo udariva na Štajerske gore. Ko hodiva po teh gorah, zaslišiva pastirsko žveglo. Greva za piskom in prideva do pastirčka, ki je gnil koze s paše. Vprašava ga, kje bi bila kaka krčma, kjer bi mogla čez noč prebiti. Pastirček pa nama prijazno reče: „Jaz tukaj blizu ne vem za nobeno krčmo, ali če nočeta pod milim nebom prenočiti, pojdiva k mojemu dedu.“

Midva greva s pastirjem in črez kake pol ure pridemo do lepe kmetije, ki se ji je takoj videlo, da je tukaj doma premoženje, marljivost in rednost.

Stopimo v hišo. V zadnjem koncu veže je na ognjišču gorel ogenj. V družinski sobi so za veliko hrastovo mizo pri večerji sedeli hlapci in dekle in vsi so pridno zajemali iz skled, iz katere se je kadila jed. Zraven je gorela na levstoku luč iz smrekovih in borovih tresk, spredaj pa je bila na kamniti plošči za gospodarja in njegove pripravljeni jed.

Gospodar nama je prišel prijazno naproti in njegova žena, zdrava in za svoja leta dosti čedna, je skrbela za najino postrežbo. Nama se je vse kaj prilagalo, zlasti pa nama je tekel gospodarjev mošt prav ugodno po grlu.

Ravno smo bili prav prijetne volje, kar začne ura s kukavico na steni biti in kukavica zakuka osemkrat. Zdaj obmolkne vsa družina, vsi sklenejo roke; gospodar moli kratko, pa srčno molitvico in ko je odmolil, zleze ena njegovih vnukinj na stol in ovenča s cvetjem uro. Gospodar objame in poljubi ženo, potem pa se obrne k nama, ki sva se temu seveda čudila, in reče: „Gospoda, vama se to naše obnašanje gotovo zdi čudno in nerazumljivo. Toda to se godi že pet in trideset let vsak

večer. Takrat sem bil pet let oženjen, dva sinčka sta mi že veselo skakljala okoli po travi, ko pride s to ljubo kukavico prvi nemir v hišo. Neko zimo je prišel v naše kraje mlad človek iz Švabske dežele, ki je prodajal in popravljaval ure. Zašel je, izgubil sled in v snegu obtičal. Bil je že na pol zmrznjen, ko sem ga našel v snegu. Vzel sem ga domov in mu stregel, kolikor se je dalo. Bil je, kakor pravijo, dobra, poštena duša, samo da je bil nekoliko preglašen in moja žena ga nič kaj ni mogla trpeti. Ko je odhajal, sem videl, da ni imel preveč okroglega v mošnji, pa sem kupil to uro od njega, vse predrago seveda, kakor je trdila moja žena. Kakor ni mogla trpeti Švaba, tudi ure ni mogla prenašati. Švaba, ker je mene z uro opeharil, ure pa ne, ker ji je zbužala malega Jurčka. Tako dolgo je govorila in mrmrala, da sem bil prisiljen uro zanesti pod streho.

Šlo je takrat proti pomladi, šel sem v bližnjo vas po opravkih, vreme je bilo strašno grdo, da sem moral celi dan proti volji v dolini ostati. Proti večeru grem gori proti domu, vesel, da bom skoraj na toplem v topli hiši priženi in otroci. Kar mi pridejo naproti sosedje z žalostnimi obrazi in povedo, da se je utrgal grozen plaz in zasul hišo in vse.

Klobuk in palico treščim od sebe in skočim kakor obstreljen jelen proti domu. Ali tukaj ni bilo drugega kakor led, kamenje in sneg; gledal sem in iskal zastonj mesto, kjer je poprej stala hiša. Grebli smo in kopali in se potili na vse pretege ali pravega mesta ni bilo mogoče najti. Vpil sem, klical, jokal, ali glasu izpod leda ni bilo od nikoder. Nazadnje sem mislil: „Vse je zastonj,“ pa sem padel na tla in jokal, kar zaslišim čisto tiho in votlo skozi debelo snežno odejo: „Kuku, kuku...“ osemkrat je zakukala ura.

Zdaj je bil kraj, kjer naj kopljemo, določen. Kopali in grebli smo na vso moč in po treh urah prikopljemo do dimnika. Po njem sem splezal na podstrešje, sosedje pa za menoj in kmalu smo slišali jok in molitev žene in otrok. Vesel objamem rešene in s pomočjo sosedov smo do Velike noči spravili hišo domalega v poprejšnji stan in red.

Zdaj pa se je spodobilo, da pride tudi ura s kukavico izpod strehe in obesili smo jo na to častno mesto. Kjer zdaj visi ljubljena in češčena že 35 let in vselej zvečer, kadar zakuka osemkrat, molimo zahvalno molitev in otroci si ne dajo vzeti, da bi je, dokler je kaj cvetlic, vsak večer ne ovenčali.“

Slovenske oddaje v radiu

NEDELJA, 3. junija:
7.15—7.45 Pester nedeljski spored
PONEDELJEK, 4. junija:
14.30—15.00 Poročila; Iz svetovne literature (N. V. Gogolj)
TOREK, 5. junija:
14.30—15.00 Poročila; Domači zdravnik; Narodne pesmi
18.30—18.55 Pouk slovenščine; Klavirske skladbe, igra dr. D. Švara
SREDA, 6. junija:
14.30—15.00 Poročila; Za ženo; Za gospodarja
ČETRTEK, 7. junija:
14.30—15.00 Poročila; Slov. narodne in umetne pesmi (pojeta Valerija Heybal in Vilma Bukovec)
PETEK, 8. junija:
14.30—15.00 Poročila; Komentarji
SOBOTA, 9. junija:
9.00—9.30 Iz slovenske liter. zakladnice
18.30—18.55 Marijine pesmi poje cerkveni zbor iz Št. Petra na Vašinhah.

ATOMSKO OGREVANJE POLARNIH KRAJEV?

Verjetno bo v doglednem času mogoče prebivati na širini 90° tudi ljudem in ne samo belim medvedom, tuljnjem in pingvinom, čeprav bodo s tem izgubila razsežna področja Arktike in Antarktike svoj romantični čar, ki so ga ustvarila pustolovska poročila slavnih raziskovalcev; taki izgledi bi bili zelo koristni za človeštvo, ki se stalno množi in ki ga stalno muči rastoči glad po zemlji.

Gotovo še ne danes, pač pa v dogledni bodočnosti, ne bo nemogoče spremeniti mrzla polarna ozemlja v kraje, kjer bo mogoče prebivati in kjer bo zemlja mogoče obdelovati, čeprav seveda tam ne bo klimatičnih in morskih letovišč. Te senzacionalne izgleda omogoča miroljubna uporaba atomske energije; prve poskuse v tem smislu je izvršil v laboratorijih Michiganske univerze Paul Chencu, ki se bavi z možnostjo praktičnega iz-

DOBERLA VAS

V nedeljo, dne 20. maja so se v našem narodnem domu postavili naši najmlajši. Pripravili so za mladinski dan svojim mamicam dve uri razvedrila. S tem so pokazali, da se pridno uče. — Prizorček „Cigančica“ je vse navzoče globoko pretresel. Pa tudi drugi nastopi so bili prav dobri. Izražali so po vsebini ljubezen otrok do svojih mamic. Ves trud za pripravo te prireditve je nosila gospa Sienčnikova. K temu dobremu uspehu našim najmlajšim čestitamo!

VABILO.

Dne 3. junija bodo obiskali „Slavčki“ Gorenče in ob treh popoldan priredili pri „Favu“ pevski koncert.

Vsi prisrčno vabljeni.

VABILO!

Vse znanke in prijatelje prisrčno vabimo na slavnost blagoslovitve zvonov, ki se bo pričela v nedeljo 3. junija ob 8. uri v Slovenskem Plajberku. Popoldne ob 3. uri izvenckvena slavnost pri Boštu-Seireniku v Bodnu.

VABILO.

V nedeljo, dne 3. junija priredi cerkveni pevski zbor iz Št. Lenarta pri Sedmih studenih ob 20. uri v Zmotičah pri Prangerju koncert slovenske narodne pesmi. Vsi prisrčno vabljeni! Vstopnine ni!

Tudi kopalne potrebščine
kupite najbolje v ljudski trgovski hiši
Dietmar Warmuth & Co., Bellak-Villach • Hauptplatz, Tel. 41-03

KINO

Celovec - Klagenfurt

STADTTHEATER

Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Od 1.—7. VI. »Das Geheimnis vom Halwandlerhof«

PRECHTL

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 1.—7. VI. »Rivalen im Urwald«

Bellak - Villach

BAHNHOFLICHTSPIELE

Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30, ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri.
Od 1.—4. VI. »Der Fünfminutenvater«
Od 5.—7. VI. »In Fesseln von Shangri-La«
3., 4. in 5. VI. ob 10. uri: »Märchen Schneeweissen und Rosenrot«

OGLASI prinašajo dobiček!

NAGLUŠNI, POZOR!

Slušalne aparate, model VV šil. 954.—
Slušalne aparate model LV šil. 1350.—
dobite pri Radio Schmidt, Celovec, Bahnhofstraße 22

KRISCHKE & Co.

CELOVEC - KLAGENFURT
Neuer Platz 12 in 8.-Mal-Str. 3

Blago za obleke, perilo, vletenine, potrebščine za krojače in tapetnike

Najboljši Stadoled pri

FRANZ RAMUSCH

Celovec-Klagenfurt Paradiesergasse 2
(v poslojju »Bezirkshauptmannschaft«)

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR - ZLATAR - KIPAR

Prevzemam **VSA POPRAVILA CERKVA**

in vzidavo **OKLOPNIH TABERNAKLJEV**

FEISTRITZ AN DER DRAU, KÄRNTEN

ZA POMLAD

v največji izbiri in v najkvalitetnejših znamkah

NOGAVICE

POLO-SRAJCE

PERILO za dame, gospode in otroke

VEZENINE VSEH VRST

v strokovni trgovini

MAX POLLANZ

KLAGENFURT, Obstplatz 7

Glacé-Riž . . kg š 6-20

in sladkor še vedno poceni

V TRGOVSKI HIŠI

Hans Brunner

Celovec-Klagenfurt, Priesterhausgasse

Ze nad 250 let kupujemo najboljše sladkorčke — bonbone — kolačke in sveče

za praznike in vsako priliko pri

ZEHNER

Kupimo vsako količino čebelnega voska ali pa ga zamenjamo za najboljše pristne satnice.

Prodajamo

moške obleke, čevlje, perilo, pohištvo, dvokolesa, šivalne stroje, štedilnike in ure zelo poceni

TRGOVINA S STARINAMI

FUCHS

Celovec/Klagenfurt, Salmstraße 4

Beke-ČEVLJI

BELJAK-VILLACH — WIDMANNGASSE 43
ITALIENER STRASSE 17

specialna izdelovalnica orlopeditnih, športnih in planinskih čevljev

Električne, vseavtomatične hladilne omare

za gospodinjstvo
od S 2-880.—

za obrt
od S 6-800.—

na željo
KREDITI

Kältetechnik PAPP

BELJAK/VILLACH, Steinwenderstraße
(pri zapadnem kolodvoru) in Italienerstraße 22

Predelava starih hladilnih omar na led v električne, vseavtomatične hladilne omare.

Zgradba modernih hladilnic, hladilnih naprav in strojev za izdelovanje jedilnega leda.

Oglejte si moje razstavne prostore, izplačalo se vam bo, ali pa zahtevajte prospekte.

HAAS & Co.

Celovec, Klagenfurt
Bahnhofstraße 3 — Tel. 22-41

trgovina električnih aparatov
radijskih aparatov
tehničnih novosti in inštalacij

MALI OGLAS

Iščem na Koroškem ob jezeru lepo sobo s tremi posteljami za prvo polovico avgusta s prehrano ali brez prehrane. Dopise pošljite na naslov: Hans Roschmann, Graz, Reitschulgasse 12.

KARL LODRON

vodilna strokovna trgovina
preproge — zavese — linolej —
blago za pohištvo — posteljne
odeje — žimnice — posteljnina

BELJAK / VILLACH

Lederergasse 12 — Tel. 49-81

QUICK pralna služba

R. GABRIEL

Celovec - Klagenfurt, Getreidegasse 7

Naša pralnica

je VAM na razpolago

Odprta dnevno od 7. do 21. ure